

KÜRTSZÓ

„A HETEDIK ANGYAL IS MEGFÚJTA KÜRTJÉT.
HATALMAS SZÓZATOK HANGZOTTAK A MENNYBEN.”

AZ IGE MELLETT

- Létezik-e olyan isteni rendelés, aminek az értelmét nem lehet felfedni?

HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS

- Milyen „hatalomra” van szükségünk ahhoz, hogy „Isten fiaivá” legyünk?

AZ IDŐK JELEI

- Hirtelen és kiszámíthatatlan változásokra kell készülnünk

KITEKINTŐ

- Az ökumenikus mozgalomhoz való viszonyulás

A BIZONYSÁGTÉTELEKBŐL

- Találkozás a Völegénnyel

TEREMTETT VILÁGUNK

- Az édeni utasítás

Kedves Olvasóink! Érezzük-e az idők jeleinek sürgető voltát? Van-e tartalék olajunk? Vagy figyelmünket e világ gondjai, kényelme és élvezeteinek keresése köti le? Végzünk-e munkát másokért, aggódunk-e és imádkozunk-e a körülöttünk élő veszendő lelkekért? Mekkora csalódás érhet bennünket, ha a Szentlélek kiárasztásának idején nem nyerjük el a megígért áldást, és lemaradunk a menyegzőről, mert elmulasztottuk a felkészülést. Szodoma lakosai nem is sejtették alkonyatkor önfeledten sétálva a várost körülvevő szép tájakon, hogy hamarosan milyen pusztulás szakad városukra. Minket sem csábíthat el az élet varázsa, a természet még meglévő szépségei, tudván azt, hogy Földünk pusztulóban van. Nincs annál fájdalmasabb, mint amikor Jézus ezt mondja az Őt váróknak, akiknek kezében volt az Ige lámpása, ismerték a próféciákat, szerették és védelmezték az igazságot: „Nem ismerlek titeket!”

Sátán ezernyi módon próbálja meggyengíteni hitünket, elvonni figyelmünket, hogy ne tudjunk felfelé nézni a hit szemével. Az élet minden öröme, gondja-baja, bánata és vesztesége eszköz lehet a kezében, ha nem vigyázunk. De mi Ezékiás királlyal együtt vallhatjuk: „*Íme, áldásul volt nékem a nagy keserűség, és Te szeretettel kivontad lelkemet a pusztulásnak verméből, mert hátad mögé vetted minden bűnemet!*” (Ésa 38,17) Ha naponként bensőséges kapcsolatban vagyunk Istennel és az Ő Igéjével, ha az Ő segítségét kérjük, és együttműködünk vele, Ő minden történést a javunkra tud fordítani. Megvigasztal és megerősít, felkészít minket a hamarosan a világra nehezedő súlyos megpróbáltatásokra. „*Járuljunk azért bizodalommal a kegyelem királyi székéhez, hogy irgalmasságot nyerjünk és kegyelmet találjunk, alkalmas időben való segítségül.*” (Zsid 4,16)

A szerkesztők

Az Ige mellett

- Létezik-e olyan isteni rendelés, aminek az értelmét nem lehet felfedni? 2

Hit általi megigazulás

- Milyen „hatalomra” van szükségünk ahhoz, hogy „Isten fiaivá legyünk”? 4

Az idők jelei

- Hirtelen és kiszámíthatatlan változásokra kell készülnünk 6

A Bizonyágtételeket olvasva

- Találkozás a Völegénnyel 12

Kitekintő

- Az ökumenikus mozgalomhoz való viszonyulás – *Egy ma is tisztázandó kérdés a nemzetközi adventista közösségben* 16

Evangelizáció

- Beszámoló az idei „Muzsikál az erdő” – Mátrai Művészeti Napok rendezvényéről 19

Tapasztalatok

- Az „égből pottyant” tehén – *Régi családi történet az isteni gondviselésről* 22
- Életsorsok és Isten munkája az Eleki Életmódközpontban 24

Teremtett világunk

- Az édeni utasítás – *Isten gondoskodása teremtményeiről az állatvilágban* 26

Gyermekeknek

- „Meggondolás örökjön feletted!” 33

Búcsúznak

- Édesanyámra emlékezve: Udvarhelyi Lászlóné Stibrik Julianna (1937–2023) 35
- Pongrácz Róbert igehirdetése Udvarhelyi Lászlóné búcsúztatásakor 37
- Fartely Györgyné Thurzó Györgyi (1927–2023) 39

Létezik-e olyan isteni rendelés, aminek az értelmét nem lehet felfedni?

A Chábád Lubavics Zsidó Nevelési és Oktatási Alapítvány hetilapjában, a *Gut Sábeszben* (25. évf., 40. sz.) olvastam az alábbi sorokat: „[A heti szakasz] a vörös tehén misztériumával kezdődik... Egy teljesen hibátlan, vörös szőrű tehén hamuját keverték el forrásvízzel..., majd a rituálisan tisztátalan emberre szórták... Erre az előírásra valóban nincs racionális magyarázat. Azért kell megtartani csupán, mert ez... az Örökkévaló akarat.”

Valóban értelmetlen lenne ez a Bibliában megörökített előírás (4Móz 19,1–12)? Csak azon az alapon kellett volna megtartaniuk az izraelitáknak, hogy amit Isten mondott, azt akkor is meg kell tartani, ha nem lehet tudni, mire való?

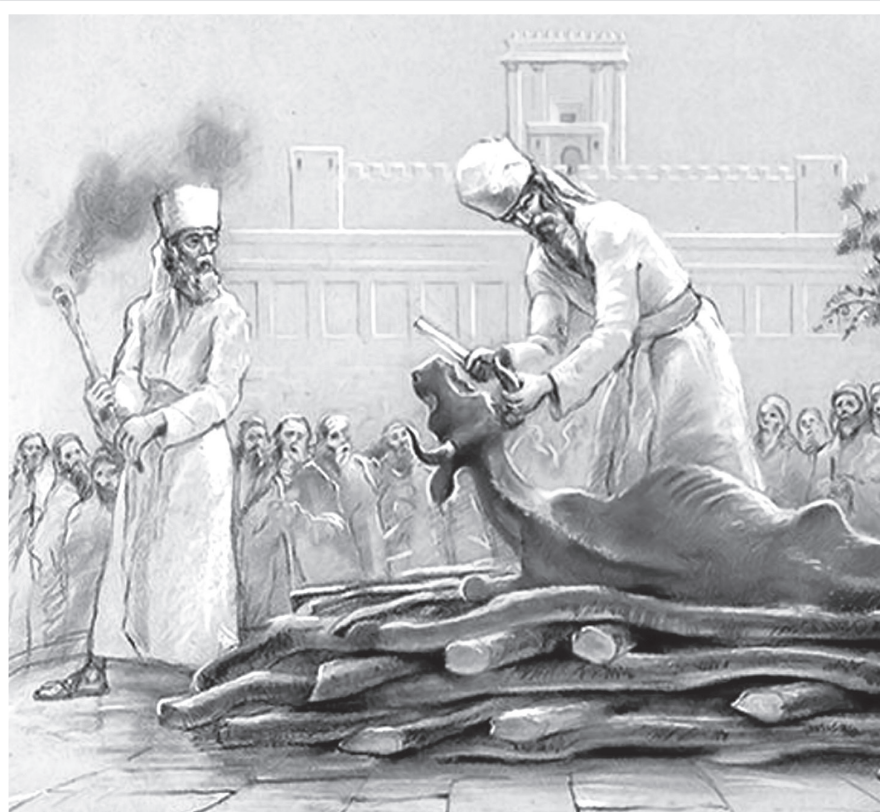
Nagyon is mély értelmű, sokatmondó, jelképes szertartásról van szó valójában. A Jézus Krisztus által megvalósuló megváltás nagy igazságait szemléltette, csakúgy, mint az áldozati rendszer minden része. Ellen White írja: **„Van, aki üres szertartásnak tekinti a tehénáldozatot, noha Isten parancsa volt, és mély jelentősége van, amely a mai napig nem veszítette érvényét.”** (*Bizonyágtételek*, IV. köt., 122. o.)

Az, hogy az állatnak hibátlanak, épnek kellett lennie, ismerős már a bárányáldozatokra vonatkozó előírásból. Az eljövendő Megváltó tökéletességét jelképezte ez, aki maga bűntelen, jelleme és cselekedetei tökéletesek Isten előtt, és éppen ezen az alapon lehet helyettes áldozat az emberért. De mit jelképezett az, hogy

olyan áldozati állatra volt szükség, amelynek *„a nyakán iga még nem volt”*? Ez a mozzanat Jézus helyettes áldozatának az önkéntességére utalt. „Isten Fia önként jött el, hogy elvégezze az elfedezést. Nem kényszerből viselte ezt az igtát...” (Uo., 86. o.)

„Az áldozati tehenet kivezették a táboron kívül, s a leglátványosabban ölték meg. Ugyanígy Krisztus is Jeruzsálem kapuin kívül szenvedett, mert a Kálvária dombja a város falain kívül esett. Azt is jelezte ez, hogy Krisztus nemcsak az izraelitákért halt meg, hanem az egész emberiségért...” (Uo. 121. o.)

Mit jelképezett a tehén vörös színe? A vörös a vér jelképe, a vér pedig az élet jelképe. Mint-

egy arra utalt a jelkép, hogy Krisztus maga az élet, az Életadó, és Ő lesz a helyettes áldozat az emberért, ártatlanul kiontott vére fedezi be a bűnöst a törvény ítéletével szemben. „A tehén temét hamuvá égették, ami a teljes és elégséges áldozatot jelképezte... [Hamvát] forrásvizet tartalmazó edénybe tették. Egy tiszta ember vette a cédrus vesszőt, a karmazsint, az izsópágot, és az edény tartalmát a szent sátorra hintette, [valamint tisztátalanná vált emberekre]. Többször elismételte ezt, hogy alapos legyen a megtisztítás. A bűntől való tisztulás jelképeként végezték ezt a szertartást... A megismételt hintés a megtisztítás alaposságát ábrázolja. A zsoltáros erre a jelképes szertartásra utalt imájában: »Hints meg izsóppal, és megtisztulok, moss meg, és fehérebb leszek a hónál! ...Tiszta szívet teremts bennem,

ó Isten!« (Zsolt 51,9.12) Krisztus vére hatékony, mégis folyvást igénybe kell vennünk... Ha az ősi időkben a tisztátalannak szüksége volt a meghintés vére általi megtisztulásra, mennyivel fontosabb ez azoknak, akik az utolsó idők veszedelmei között élnek...!» (Uo. 122–123. o.)

Ezt mondja a Szentírás azokról, akik elnyerték Isten pecsétjét, és átélik a „nagy nyomorúságot”, azaz a hét utolsó csapás időszakát Jézus eljövételét közvetlenül megelőzően: „Ezek azok, akik jöttek a nagy nyomorúságból, de megmosták, megfehéřítették ruhájukat a Bárány vérében.” (Jel 7,14) Gyakran foglalgoztassa gondolatainkat Krisztus „kimondhatatlan” áldozata (2Kor 9,15), mert hatalmas, bűntől megtisztító erő rejlik benne.

V. Zs.

Milyen „hatalomra” van szükségünk ahhoz, hogy „Isten fiaivá legyünk”?

János evangéliuma prológusa, tehát bevezető szakasza (1,1–18) tömör, nagy súlyú, gazdag tartalmú kijelentéseket foglal magában. Ilyen ige a 12. vers is: „*Valakik pedig befogadták Őt [Jézus Krisztust], hatalmat adott azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek, azoknak, akik az ő nevében hisznek.*”

A legkiemelkedőbb, különlegesnek ható szó ebben az igében: a *hatalom*. Fontos megértenünk, hogy milyen *hatalomra* van szükségünk ahhoz, hogy Isten fiaivá legyünk.

Kezdjük kifejteni az ige tartalmát azzal, hogy keressünk választ e kérdésre: Mit jelent *Isten fiaivá* lenni? Részint meglepő, hogy az ige arról szól, miképpen lehetünk Isten fiaivá. Hát nem vagyunk a teremtés jogán eleve Isten fiai? Nincs-e megírva, hogy Isten „*a maga képére és hasonlóságára*” teremtette az embert (1Móz 1,26)? Nem mondta-e Pál apostol is az athéniaknak, hogy mi, emberek „*Isten nemzetsége vagyunk*” (Csel 17, 29)?

A teremtés jogán – képességeinket, lehetőségeinket és kiváltságainkat tekintve – valóban azok vagyunk, az Isten erkölcsi lényéhez való hasonlóságot azonban mindannyian elveszítettük a bűneset óta. Ezért szólt így Jézus hegyi beszédében: „*Szeressétek ellenségeiteket, áldjátok azokat, akik titeket átkoznak, jót tegyetek azokkal, akik titeket gyűlölnék..., hogy legyetek a ti mennyei Atyátok fiai, aki felhossa az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra, esőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak.*” (Mt 5,44–45) „*Szeressétek ellenségeiteket..., és a ti jutalmatok sok lesz, és ama magasságos Istennek fiai lesztek, mert ő jöltevő a hálátlanokkal és gonosztevőkkel is. Legyetek azért irgalmasok, mint a ti mennyei Atyátok is irgalmas.*” (Lk 6,35–36)

Jézus idézett felhívására utalva írja Ellen G. White: „Ha [Isten] szeretetét magunkba fogadtuk, nemcsak azok iránt tesz minket barátságos-

sá és szívélyessé, akik nekünk tetszenek, hanem a tévelygők, a bűnösök és rosszakaratúak iránt is. Isten gyermekei azok, akik az isteni természet részesei. Nem a magas állás, nem a születés vagy származás, sem a vallási kiváltságok tesznek bennünket az isteni család tagjaivá, hanem egyedül csak a szeretet, az a szeretet, amely minden embert átölel.” (Gondolatok a hegyi beszédről, a Szeressétek ellenségeiteket c. fejezetből.)

Jézus világossá tette, hogy Isten szeretete mérhetetlenül tágabb és magasabb rendű, mint az emberi fogalom szerinti szeretet. Ebből következően nem lehet semmilyen igyekezettel kicsiholni magunkból vagy felfokozni erre a szintre emberi szeretetünket. Más természetű, más megalapozású szeretetre van szükségünk ahhoz, hogy erkölcsi jellem tekintetében is Isten fiaivá legyünk, hogy életünkben, cselekedeteinkben megnyilatkozzék, láthatóvá váljék a Hozzá való hasonlóság.

Az alábbi ige nagyon egyszerűen rávilágít arra, hogy miképpen költözhet Isten szeretete a szívünkbe, és lehet beszédünk, cselekedeteink mozgatórugójává: „*Miután megigazultunk¹ [bűnbocsánatot nyertünk], békességünk van Istennel..., és Isten szeretete kitöltetett szívünkbe a Szentlélek által, aki adatott nekünk.*” (Rm 5,1.5) Megérthetjük ebből, hogy az a *hatalom*, aki által mi Isten fiaivá lehetünk, nem más, mint a Szentlélek, a harmadik isteni személy. Isten szeretetének felülről kell beleplántáltatnia a szívünkbe a Szentlélek által, aki a szeretet megtestesítője, csakúgy, mint az Atya és a Fiú. Sokszor idézzük a mondást, hogy senkinek sem lehet tölcsérrel észt tölteni a fejébe, Isten szeretete viszont csakis úgy lehet a mi tulajdonságunk is, ha felülről, a Szentlélek által „*kitöltetik szívünkbe*”. „*A bűn törvényét*” (Rm 7,23),

1 Pontosított fordítás szerint.

azaz az önzés, az énközpontúság törvényét csak felülről jövő *hatalom*, a Szentlélek tudja legyőzni bennünk, és helyette Isten szeretettörvényét belső emberünkbe írni. Ennek nyomán fogjuk tapasztalni azt, hogy „*Isten parancsolatai nem nehezek*” (1Jn 5,3), beleértve az ellenség szeretetének parancsát is. A Szentlélek végéremehetetlen bölcsességgel, türelemmel, tapintattal, isteni teremtő hatalommal munkálkodik folyamatosan lelki világunkban, hogy átformálja minket Isten képévé.

De hogyan nyerhetjük el a Szentlelket? Csakis a Krisztusban való megigazulás nyomán. A Szentlélek szent isteni személy, aki „*bűnnel együtt nem lakik*” (Zsolt 5,5). Ezért sohasem lehet közvetlenül megszólítani, meghívni Őt, hogy a szívünkbe költözzék. Földi életében nyomatékosan szólt Jézus arról, hogy csakis Tőle kaphatunk Szentlelket, miután a bűneink megbocsáttattak, és szívünk megtisztult: „*Az ünnep utolsó nagy napján felállt Jézus, és kiáltott: Aki szomszúhozik, jöjjön énhezám, és igyék! Aki hisz énbennem, mint az Írás mondotta, élő víznek folyamai ömlenek annak belsejéből. Ezt pedig a Lélekről mondta, akit venni fognak a benne hívők...*” (Jn 7,37–39)

Szükséges, hogy tudatosuljon bennünk: a Szentlélek által bennünk munkálkodik, kívülről és felülről jövő hatalom nélkül nem tudunk iga-

zán szeretni, sőt nem is értjük, miben áll a valódi szeretet. E megígért hatalom nélkül nem tudjuk magunkat, önző emberi mivoltunkat meghaladni. Ha erre a szükségletünkre rádöbbenünk, akkor tudunk, akkor fogunk Szentlelket kérni Krisztustól, mégpedig teljes szívünkéből. Isten pedig készségesen adja a Szentlelket azoknak, akik sóvárognak utána, és kérik tőle: „*Ha azért ti gonosz léteketre tudtok a ti fiaitoknak jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad a ti mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, aki kérik tőle.*” (Lk 11,13)

Azt is értenünk kell, hogy a *Jézus befogadása* kifejezésnek miért ez a váltófogalma Jn 1,12-ben: *akik az ő nevében hisznek*. Mit jelent Jézust befogadni, illetve az ő nevében hinni? A *Jézus* név – ami isteni rendelkezés folytán az Emberfiává lett Isten Fia neve (Mt 1,20–21) – görögös formája a héber *Jehosua* névnek, amit a mi Bibliánk a kiejtést némileg módosítva *Józsué* fordít. A *Jehosua* név jelentése: *Isten megszabadít, megsegít*. Egy hitvallást fejez ki tehát. Azokat a héber gyermekeket, akik ezt a nevet kapták, a nevük is mindenkor emlékeztette a nagy ígéretre: „*Isten megszabadít.*” Jézus esetében azonban nem hitvallást fejezett ki ez a név, hanem azonosítást: „*Nevezd a gyermek nevét Jézusnak, mert Ő szabadítja meg népet annak bűneiből.*” (Mt 1,21) Tehát a megszülető gyermek lesz az az isteni személy, aki megszabadítja a bűntől!

Jézus nevében hinni azt jelenti: hisszük, Ő győzelemre tud segíteni minden bűnünk felett, mert a Szentlélek által hatalmat ad nekünk, hogy diadalmaskodjunk a bűn és Sátán felett. Azok fogadják be Jézust igazán, akik hiszik e nagy ígéretet. Meg akarnak szabadulni bűneiktől, és hiszik, hogy ez lehetséges a Szentlélek által, akit Jézus készségesen küld, ad a hozzá folyamodóknak. Pál apostol így fogalmazza meg ezt a nagy ígéretet: „*A békesség Istene hamar eltapossa² Sátánt a ti lábatok alatt.*” (Rm 16,20)

Vankó Zsuzsa

² Pontosított fordítás szerint.

Hirtelen és kiszámíthatatlan változásokra kell készülnünk

A történelem lezárulásával kapcsolatos próféciaik egyik elhanyagolt vagy kellőképpen nem tudatosított sajátossága, hogy az események nem fokozatos, hanem összeomlásszerű végkifejletéről van bennük szó. Csak ezt az összeomlást követi majd a világnak az a vallási és politikai egysége, amely végső soron az Isten népével szembeni üldözéshez vezet. Elég ehhez Jézus végidőről szóló kijelentéseit elolvasnunk az evangéliumokban, ahol nyilvánvalóvá válik, hogy azt az időszakot, amikor Isten népe „gyűlöletes lesz minden nép előtt” Krisztus nevéért, egy globális háborús, járványokkal, éhínségekkel és természeti csapásokkal teli, kaotikus helyzet előzi meg (Mt 24,6–9). Természetesen ezt az összeomlást sok esetben a felszín alatt zajló változások készítik elő, azonban a végső összeomlás nem e változások egymáshoz adódó, kiszámítható „összege” lesz: e változások egymáshoz adódása ugyanis egy idő után elér egy úgynevezett fordulópontot, amely mintegy összeomlasztja eddigi világrendünket. Úgy kell ezt elképzelni, mint egy hidat, amely egy ideig hajlik és hajlik a rákerülő minél nagyobb tömeg alatt, majd egyszer csak nem hajlik már tovább, mert az anyag és a konstrukció eléri a szakítószilárdságát, és leszakad. Egy leszakadt híd már nem híd többé.

Két következtetés is adódik a próféciaik e sajátosságából, amelyek két szélsőséges szemléletbeli állapot – a próféciaikkal kapcsolatos hitetlenség és túlbuzgóság – magyarázatára is rávilágítanak. Az egyik, hogy jelenleg nem tudjuk elképzelni azt a tömeglélektani állapotot, amely a fentebb említett összeomlásból, illetve az attól való félelemből fakad, és amely megágyaz majd annak a vallási és politikai összefogásnak, amely végül Isten népe üldözéséhez vezet. Tehát ha nem tudjuk elképzelni, nem tudjuk „kiszámolni” mindezt a jelenlegi eseményekből, az nem azt jelenti, hogy nem is létezhet, hiszen csupán arról van szó, hogy lineáris módon – az eddig történetek összeadása alapján – kiszámolhatatlan. A másik következtetés pedig az, hogy ennek az összefogásnak a bekövetkezését csakis és kizárólag az említett összeomlás fogja kiváltani. Vagyis nem szabad előreszaladni, és már most azt feltételeznünk, hogy ennek az összefogásnak az időszakában élünk – miközben az a nagyságrendű összeomlás, amelyről Jézus beszélt, és amely ki fogja váltani ezt az összefogást, még nem is történt meg.

Mindezek kapcsán a legérdekesebb az, hogy a világi tudomány – mindenféle bibliai befolyás nélkül – pontosan erre, vagyis az emberi civilizációt fenyegető összeomlásszerű változások rendkívüli közelségére hívja fel egyre inkább a fi-

gyelmet. Vagyis a Biblia történelemszemlélete és a világi tudomány akarva-akaratlan találkozik, szinkronba kerül egymással. Ez tanulságos lehet a hitetlenek és a túlbuzgók számára is: el fog jönni ez a változás. Így tehát: *jövő időben*, illetve, ha lehet még pontosabban fogalmazni: „közeljövő időben”.

Az alábbiakban két olyan fontos fejleményről szóló szemelvényes beszámoló következik, amely a fentieket támasztja alá, vagyis olyan eseményekre hívja fel a figyelmet, amely egy összeomlászerű, előre nem kiszámítható változást fog eredményezni, illetve egy ilyen változás kialakulásához járul hozzá.

Éghajlati rendszerünk egyes részei épp összeomlási pontjukhoz érkeznek

Az *Inside Climate News* klímaváltozással foglalkozó neves híroldal közelmúltban megjelent beszámolója szerint¹ „2023 júniusára úgy emlékezhetünk, mint az éghajlati rendszerben bekövetkező nagy változás kezdetére, mivel számos kulcsfontosságú globális mutató piros figyelmeztető lámpát kezdett villogtatni, azt jelezve, hogy egyes rendszerek olyan új állapot felé billenhetnek, amelyből valószínűleg már nem lesznek képesek visszafordulni”.

Rendkívül fontos látnunk, hogy az emberi civilizációra legnagyobb hatással bíró egyik tényező, vagyis környezetünk állapota sem fokozatosan romlik tehát, hanem egy idő után éppen a fentebiekben említett, vagyis a próféciákban is hangsúlyozott módon, összeomlászerűen képes megadni magát az őt ért terhelésnek. Az említett beszámoló az alábbiakkal folytatja (figyeljük meg az idézetekben kiemelt szavak alapján, miként jelenik meg a hirtelen, előre nem kiszámítható, összeomlászerű változások miatti aggodalom):

¹ June Extremes Suggest Parts of the Climate System Are Reaching Tipping Points, Bob Berwyn, 2023. júl. 4.

„Az antarktiszzi tengeri jég csökkenése az egymást erősítő hatások *lavináját* vonja maga után. Az antarktiszzi tengeri jég tartós csökkenése az egyik legrejtélyesebb és legaggasztóbb a közelmúltban tapasztalt szélsőséges éghajlati jelenségek halmazában. Egészen a közelmúltig a kutatók *kevésbé hirtelen* változásokra számítottak az Antarktiszon, mivel az egy hatalmas hidegtározó, és az óceáni áramlatok és szelek folyamatos örvénye veszi körül, amelyek bizonyos mértékig pufferteltek a kontinenst. Június végén azonban, a déli félteke telének közepéhez érve, egy Texas és Alaszka nagyságú, közel 1 millió négyzetkilométeres jégterület hiányzott. A déli félteke telének beálltával a tengeri jég lassabban nőtt, mint a műholdas felvételek korábban valaha is.”

Egy másik tekintélyes szakportál, a *Bulletin of the Atomic Scientist* ugyancsak az éghajlati és ökológiai rendszer összeomlászerű változásaira hívja fel a figyelmet, illetve arra, hogy ez idáig a tudomány is inkább egy fokozatos változással számolt – tévesen:

„A *Nature Communications* című folyóiratban a héten megjelent tanulmány szerint az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület hatodik értékelő jelentése *alábecsülte* a nyári tengeri jég csökkenésének *sebességét* az Északi-sarkvidéken. A kutatók most azt jósolják, hogy a következő két évtizedben az emberiség történetében először fordulhat elő, hogy a nyári tengeri jég teljesen eltűnik az Északi-sarkvidéken. Még ha az üvegházhatású gázok kibocsátása jelentősen csökken is, az évszázad közepére várhatóan eltűnik az Északi-sarkvidék nyári tengeri jége.

»Sajnos már túl késő lett ahhoz, hogy megmentsük az Északi-sarkvidék nyári tengeri jegét« – mondta a *Guardian* című lapnak Dirk Notz professzor, a németországi Hamburgi Egyetem kutatócsoportjának tagja. »Tudósokként évtizedek óta figyelmeztetünk az északi-sarkvidéki nyári tengeri jég elvesztésére. Ez most a földi rendszer első olyan jelentős eleme, amelyet a globális felmelegedés miatt elveszítünk. Az emberek nem hall-

gattak a figyelmeztetéseinkre.« Továbbra is kevéssé ismert, hogy ez a változás milyen hatással lehet a sarkvidéki óceán karbonkörforgására és -tárolására.

A kutatók szerint a mélytengeri keringés lassulásának jelei már most is láthatóak, és arra figyelmeztetnek, hogy ebben az évszázadban drámai lassulás vagy akár **teljes összeomlás** is bekövetkezhet. »Az antarktiszi jég olvadása által befolyásolt mélytengeri cirkuláció **gyors változására** vonatkozó modell-előrejelzések kifejezetten konzervatívak [kismértékű változást jósolnak] voltak – mondta Steve Rintoul oceanográfus, a friss tanulmányok egyik kutatója a *Guardian*nek. – Azt látjuk, hogy az óceánban már bekövetkeztek olyan változások, amelyek az előrejelzések szerint csak néhány évtized múlva kellett volna hogy bekövetkezzenek.«

Korábban az olvadékvízzel és az óceáni keringési minták változásával kapcsolatos aggodalmak az Atlanti-óceán északi részére összpontosultak – számol be Fred Pearce a *Yale Environment* 360 számára. – Ez az új kutatás azonban azt mutatja, hogy a Déli-óceánban bekövetkező változások ugyanolyan mértékűek, vagy még aggasztóbbak. A BBC arról számolt be, hogy néhány tudós, akit a közelmúltban megfigyelt óceáni felmelegedéssel kapcsolatban megkerestek, nem szívesen nyilatkozott. Egyikük úgy foglalta össze érzéseiket, hogy »rendkívül aggódnak, és teljesen ki vannak borulva.«¹

A *Nature* című szakfolyóiratban megjelent tanulmányról² megjelent összegzés hasonló hangnemben ír a jelenségről: „A globális felmelegedés miatt az Antarktisz körüli mélytengeri áramlat, amely évezredek óta viszonylag stabil volt, a következő évtizedekben az »**összeomlás**« felé tarthat. Egy ilyen **hirtelen** elmozdulás évszázadokra kihatóással lehet a bolygó éghajlatára és tengeri ökoszisztémáira. Az Antarktisz közelében lesüllyedő

hideg víz hajtja a világ óceánjait átszövő áramlatok hálózatának legmélyebb áramlását, amely az úgynevezett forgó cirkuláció. Az örvénylés hőt, szén, oxigént és tápanyagokat szállít a Föld körül. Ez pedig befolyásolja az éghajlatot, a tengerszintet és a tengeri ökoszisztémák termelékenységét. A tanulmány szerint a felszínhez közeli, tápanyagban gazdag tengervíz elvesztése károsíthatja a halászatot. Ez a mélytengeri áramlás évezredekben át viszonylag stabil állapotban maradt, de az üvegházhatású gázok növekvő kibocsátásával és az antarktiszi jég olvadásával az antarktiszi áramlás az előrejelzések szerint a következő évtizedekben jelentősen lelassul.

»Modellezésünk azt mutatja, hogy ha a globális szén-dioxid-kibocsátás a jelenlegi ütemben folytatódik, akkor az antarktiszi áramlás a következő harminc évben több mint 40%-kal lelassul – és olyan pályára kerül, amely az **össz-**

1 „Uncharted territory”: Warming oceans and disappearing sea ice alarm scientists, „<https://thebulletin.org/biography/jessica-mckenzie/>” Jessica McKenzie, 2023. jún. 8.

2 <https://www.nature.com/articles/s41586-023-05762-w.epdf>

szeomlás felé tart« – mondta a tanulmány vezető szerzője, Matthew England, az ausztráliai Új-Dél-Walesi Egyetem munkatársa. Alan Mix paleoklimatológus az új kutatásról szólva a *Reuters*-nek azt mondta: »**megdöbbentő**, hogy ez ilyen **gyorsan** történik«. Mix, az Oregoni Állami Egyetem paleoklimatológusa és az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület legutóbbi értékelésének társszerzője, aki nem vett részt a tanulmány elkészítésében, hozzátette: »Úgy tűnik, hogy a helyzet **most kapcsolt sebességbe**. Ez címlaphír.« Egy ilyen **összeomlás** hatással lenne az Atlanti-óceán közelben lévő áramlatára, az Atlanti Meridionális Forgóáramlásra (Atlantic Meridional Overturning Circulation, AMOC) is, amely a trópusokról észak felé szállítja a meleg, sós vizet az óceán felszínén, és dél felé a hideg vizet az óceán fenekén. Ez az áramlás magában foglalja a jól ismert Golf-áramlatot, amely befolyásolja az Egyesült Álla-

mok és Európa időjárási viszonyait. »Az AMOC fő problémája jelenleg a Grönlandról érkező olvadékvíz, amely lelassítja ezt az áramlatot« – mondta England a USA TODAY-nek.³

A fentiek súlyát növeli, hogy a kutatók már néhány évvel ezelőtt is felfigyeltek arra, hogy az említett óceáni áramlatok **összeomlászerűen állhatnak le** – az ideai adatok csak tovább növelik ennek esélyét. Ahogy egy 2021-ben megjelent tanulmányról⁴ szóló cikk fogalmazott: »Ezek a mutatók arra utalnak, hogy az AMOC kimerülőben van, ami érzékenyebbé teszi az olyan zavarokra, amelyek **kibillenthetik az egyensúlyából** – mondta Niklas Boers, a tanulmány szerzője, a németországi Potsdami Éghajlati Hatáskutató Intézet kutatója. Ha a cirkuláció **leáll**, az szélsőséges hideget hozhat Európába és Észak-Amerika egyes részeire [alkalmatlanná téve a mezőgazdasági tevékenységre, ezáltal pedig éhínséget, illetve az ezzel járó politikai és katonai instabilitást okozva], megemelheti a tengerszintet az USA keleti partvidékén, és megzavarhatja a világ nagy részét vízzel ellátó szezonális monszunokat. »Mindez növeli azon ismereteinket..., hogy az AMOC mennyire közel van már a **fordulópont**hoz« – mondta Levke Caesar, a Maynooth Egyetem klímafizikusa...⁵

És végül, részletek egy hasonló természetű beszámolóból a grönlandi jégtakaró olvadása kapcsán: »A több mint negyedszázados tömegvesztés után a grönlandi jégtakaró **veszélyesen közel** van ahhoz a **fordulópont**hoz, amelyen túl dinamikája és szerkezete **alapvetően és visszafordíthatatlanul megváltozna**, ami a tengerszint hatalmas emelkedését idézné elő... Valójában a tudósok valószínűleg alábecsülték, hogy a gleccserek mennyire érzékenyek a globális felmelegedésre, ami azt jelenti, hogy a **fordulópontot hamarabb elérhetjük**, mint gondolnánk... Becslések szerint

3 *USA Today News*, Study warns critical ocean current is nearing 'collapse'. That would be a global disaster, Doyle Rice.

4 <https://www.nature.com/articles/s41558-021-01097-4.epdf>

5 A critical ocean system may be heading for collapse due to climate change, study finds, Sarah Kaplan, 2021. aug. 5.

AZ IDŐK JELEI

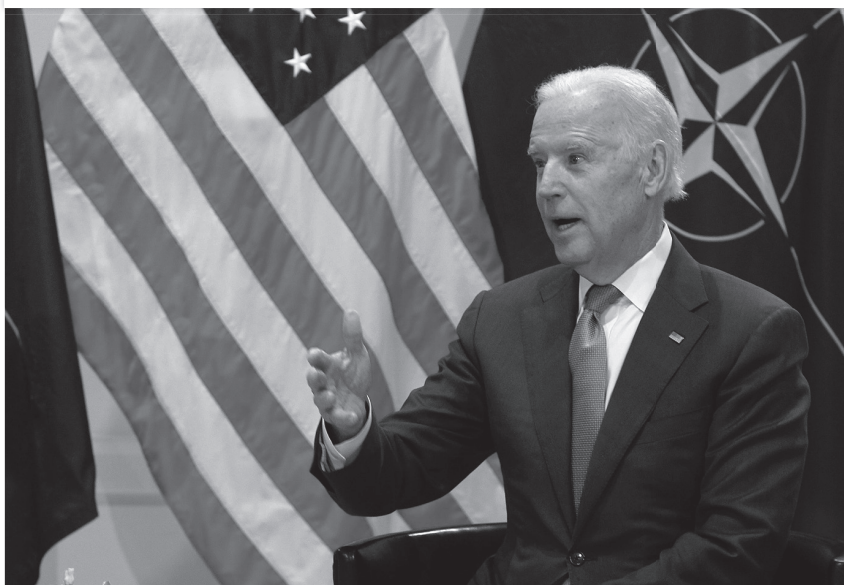
csak a grönlandi jégtakaró 7,4 méteres potenciális tengerszint-emelkedésnek felel meg. A világ népességének nagyjából 40%-a... a partoktól számított 100 kilométeres körzetben él.”¹

Hárompólusú nukleáris világrend: ugrás a káoszba

Többen vetik fel azt a kérdést, hogy a hidegháborúhoz képest miért tekinthető veszélyesebbnek jelenlegi korunk. Elvégre akkor két atomnagyhatalom feszült egymásnak évtizedeken keresztül, és végül mégsem lett belőle világháború, és világegység sem. Miért kellene most egy ennél fenyegetőbb helyzettől tartanunk? A válasz az egymásnak feszülő atomnagyhatalmak számában keresendő. A hidegháborúban ez kettő volt. Elérkeztünk azonban egy fontos mérőföldkőhöz azzal, hogy Kína nukleáris töltetei számát a jelenlegi alacsonyról 2035-re 1500 darabra emelje. Ezzel gyakorlatilag – ami a lényegét illeti – egy súlycsoportba kerül Oroszországgal és az USA-val, az eddigi két atomnagyhatalommal. „Az eredmény – fogalmaz a *New York Times* neves újságírója a téma szakértőire hivatkozva² – a most hetvenéves moszkvai–washingtoni szembenálláshoz képest egy veszélyes, újfajta, eddig elképzelhetetlen végkifejlet lehet. A közelgő korszak arra ösztönözheti »az államokat, hogy válsághelyzetben

¹ *Project Syndicate*, The Greenland Ice Sheet Cannot Wait, Twila Moon, 2023. jún. 27.

² <https://www.nytimes.com/2023/06/26/science/body-problem-nuclear-china.html>

atomfegyverekhez folyamodjanak»” – idézi a cikk Andrew F. Krepinevichet, a *Center for a New American Security* vezető munkatársát.³

Az idézett szakértő egy különös, a fizikusok és csillagászok által megfigyelt jelenségre hívja fel a figyelmet, amely a nukleáris rendet alkotó nagyhatalmak számának változása kapcsán is tanulságokkal szolgál. A mindennapi életben nincs feltétlenül jelentősége annak, ha kettő helyett csupán háromra emelkedik valaminek – például egy baráti társaságnak – a száma. „Ez a részek összege, amit a tudósok lineáris növekedésnek neveznek. A természet számos területén azonban a hármaknak szinte varázslatos erejük van arra, hogy káoszt keltsenek, hogy többé váljanak, mint a részek összege. A tudósok ezeket *nonlinearitásnak* nevezik. Röviden, a kettőtől a háromig terjedő tartomány a komplexitásban *kiszámíthatatlan, ugrásszerű* növekedést eredményezhet...”

A hidegháború korszaka éppen ebben különbözött: „A hidegháború – minden rémsége és vallsága ellenére – részben azért került el a nukleáris háborút, mert kiforrott struktúrái” egyfajta „kettős stabilitást tükröztek”. Kína atomnagyhatalomként való megjelenése azonban nem csupán eggyel növeli az atomnagyhatalmak számát, hanem radikálisan – nemlineárisan – felborítja ezt az egyensúlyi állapotot. Az idézett cikkben említett szakértők szerint ezért nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a hárompólusú korszak „az emberiség túlélését veszélyeztetheti”.

A fentiekben bemutatott két aktuális példa – a klímarendszer elemeinek közeli összeomlása, illetve az emberiség elpusztítására alkalmas atomfegyverek kordában tartására eddig alkalmasnak bizonyult kétpólusú nukleáris nagyhatalmi egyensúlyi állapot közeli szétesésének veszélye – arra hívják fel a figyelmet, hogy a próféciaikban megjelenő ugrásszerű változások dinamikája na-

gyon is valóságos módon jelentkezik világunkban. Mégpedig olyan jelenségek kapcsán, amelyek – a történelemben eddig példátlanul, emberi tevékenység által előidézett módon – önmagukban is alkalmasak civilizációnk elpusztítására. Mindezek ismeretében még komolyabban kell vennünk a próféciaikban leírt eseménysor ezen sajátosságát, és egyaránt elkerülni a velük kapcsolatos hiteltlenséget és túlbuzgóságot.

Mindez nem azt jelenti természetesen, hogy nem lenne jelen már most is az a készülődés, amely e problémákra kíván megoldást kínálni egy egyetemes politikai rend megalkotása és a vallási és politikai hatalom globális összefogása keretében. Azonban ezek jelenleg pusztán kísérletek, és nem alkotnak egységes és sok esetben kiforrott koncepciót sem. Így például, míg John Kerry, az Egyesült Államok klímavédelmi megbízottja – egyébként fontos fejleményként – a közelmúltban az ENSZ közelgő klímavédelmi konferenciájára készülve kijelentette: „szeretné, ha Ferenc pápa vezető szerepet játszana a vallási vezetők összefogásában a környezetvédelmi intézkedések sürgetése érdekében”⁴, addig az Ukrajnával szembeni orosz háborúban az USA és a Vatikán közötti kapcsolat eddig korántsem volt ennyire harmonikus. (Ez természetesen a konfliktus elhúzódásával párhuzamosan bármikor megváltozhat.)

A végső idők szereplőinek „sorba rendeződéséhez”, vagyis egy átfogó eszmei egység alapján megalkotott összefogás létrejöttéhez egy hirtelen érkező, világunk egészét fenyegető sokk bekövetkezésére, illetve egy ilyen veszély bekövetkezésének közvetlen fenyegetésére van szükség. Mindaz, amit most látunk, csupán kezdetleges és sok esetben teljesen jóhiszemű kísérletezgetés ahhoz képest, amit egy ilyen globális megrázkódtatás kiváltani képes.

PD

⁴ <https://www.ncronline.org>, US climate envoy John Kerry says Pope Francis an ally in lead-up to COP28 climate summit, Christopher White, 2023. jún. 19.

3 *Foreign Affairs*, The New Nuclear Age, 2022. ápr. 19.

TALÁLKOZÁS A VÖLEGÉNNYEL

Avárakozók két csoportja azt a két csoportot ábrázolja, mely vallja, hogy várja Urát. Krisztus azért nevezi őket szüzeknek, mert tiszta hitet vallanak. A lámpák Isten Igéjét jelképezik. A zsoltáros ezt mondja: *„Az én lábamnak szövétneke a Te Igéd, és ösvényemnek világossága.”* (Zsolt 119,105) Az olaj a Szentlélek szimbóluma... (Zak 4,1–14)...

A példázatban mind a tíz szűz kiment a Völegény elé. Mindegyiknek volt lámpája és olajos edénye. Egy ideig nem látszott, hogy különbség van köztük. Így van ez a közvetlen Krisztus második eljövetele előtt élő egyházban is. Tagjai ismerik a Szentírást. Mindnyájan hallották, hogy Krisztus hamar eljön, és hisznek eljövételében. De, mint ahogy a példázatban történt, úgy van ma is. Várniuk kell, és ez próbára teszi hitüket. Az *„Ímhol jön a völegény! Jöjjetek elébe!”* kiáltás sok várakozót készületlenül ér. Nincs tartalék olajuk. Hiányzik életükből a Szentlélek. Isten Lelke nélkül az Ige ismerete nem ér semmit. Az elméleti igazság – ha nem kíséri a Szentlélek – nem tudja megeleveníteni az ember lelkét, sem megszentelni szívét. Ha Isten Lelke nem vési szívünkbe az igazságot, hiába ismerjük a Biblia parancsait és ígéreteit, jellemünk nem alakul át. A Lélek világossága nélkül az ember nem tudja megkülönböztetni az igazságot a tévedéstől, és elbukik Sátán mesteri kísértései nyomán.

A bolond szüzek által képviselt emberek nem képmutatók. Tisztelik és pártfogolják az igazságot, szeretik azokat, akik hisznek az igazságban, mégsem vetik alá magukat a Szentlélek munkájának. Nem estek a Sziklára, Krisztus Jézusra, és nem engedik, hogy régi természetüket szétzúzza. Akárcsak a köves talajjal ábrázolt hallgatók, szívesen hallgatják az Igét, de nem igazodnak elveihez. Az Ige hatása nem tartós életükben. A Szentlélek csak akkor munkálkodik az ember

szívében, csak akkor alakítja őt új lényé, ha az ember vágyik erre, és hagyja, hogy a Lélek formálja. A bolond szüzekkel ábrázolt csoport azonban megelégszik a felszínes cselekedetekkel. Nem ismerik Istent. Nem tanulmányozták jellemét, nincs közösségük vele, ezért nem tudnak bízni Benne, és hinni Igéjében. Isten-szolgálatuk formássággá süllyedt. *„Eljönnek hozzád, ahogy a nép össze szokott jöni, s odaülnek elődbe, mint az én népem, és hallgatják beszédeidet, de nem cselekszik, hanem szerelmeskedő énekként veszik azokat ajkukra, szívük pedig nyereség után jár.”* (Ez 33,31) Pál apostol hangsúlyozza, hogy nagyrészt ez a lelkiület fogja jellemezni a Krisztus második eljövetele előtt élőket. Ezt mondja: *„Az utolsó napokban nehéz idők állnak be. Mert lesznek az emberek magukat szeretők..., inkább a gyönyörnek, mint Istennek szeretői, kiknél megvan a kegyességnek látszata, de megtagadják annak erejét.”* (2Tim 3,1–5)

Ezek azok, akik a veszély idején ezt kiáltják: békesség és biztonság. Azzal áztatják magukat, hogy minden rendben van, és nem is gondolnak a veszélyre. Amikor a kábulatból magukhoz térnek, meglátják ínségüket, és másokat kérlelnek, hogy pótolják a hiányt. De nincs olyan ember, aki a másik lelki hiányosságát pótolni tudná. Isten mindenkinek ingyen felkínálja kegyelmét. Az evangélium üzenete hangzik: *„Aki szomjúhozik, jöjjön el; és aki akarja, vegye az élet vizét ingyen!”* (Jel 22,17) A jellem azonban nem ruházható át. Egy ember sem hihet a másik helyett. Egy ember sem adhatja át a másiknak azt a jellemet, amely a Lélek munkájának gyümölcse. Ha *„Noé, Dániel és Jób köztük volna: élék én, az Úr Isten mondja, nem szabadítanának meg sem fiat, sem leányt; ők igazságukkal csak a maguk lelkét szabadítanak meg.”* (Ez 14,20)

A jellem a válságban mutatkozik meg. Amikor az ünnepélyes hang éjfélkor ezt kiáltotta: *„Ímhol*

William Blake (1757-1827):
Példabeszéd a bölcs és ostoba
szüzekről (1822, Tate Gallery,
London)

A tíz szűz most a Föld történelmének estéjén virraszt. Mindnyájan kereszténynek mondják magukat. Mindnek van hivatása, neve, lámpája. Mind azt vallják, hogy Istent szolgálják. Látszólag mindnyájan várják Krisztus megjelenését. De ötön készületlenek. Ez az öt döbbenet és rémület a menyegzős házon kívül marad...

Soha ember nem hallott e súlyos szavaknál fájóbbat: „Nem ismerlek titeket!” Csak a Lélekkel való közösség útján juthattatok volna a me-

jön a vőlegény! Főjjetek elébe!”, a példázatbeli alvó szüzek felriadtak, és akkor derült ki, hogy ki készült fel erre az eseményre. Mindkét csoportot meglepetésszerűen érte ez a fordulat, de az egyiket felkészülten találta, a másikat pedig nem. Így van ez ma is. Egy hirtelen és nem várt katasztrófa, amely az embert szemtől szembe állítja a halállal, megmutatja, hogy igazán hisz-e Isten ígéreteiben, és belekapaszkodik-e kegyelmébe. A végző nagy próba a kegyelmi idő végén jön, amikor késő lesz a lélek hiányait pótolni.

nyegzői vacsorán örvendező sokaság közé. Ezt a közösséget azonban nem ápoljátok. Nem vehettek rész a menyegzőn! Fényével szemben vakok lennétek. Zenéje süket fülekre találna nálatok. Az ott szétáradó szeretet és boldogság nem tudja öröme hangolni a világ által megdermesztett szíveket. Nem léphettek be a mennybe, mert nem vagytok alkalmasak lakói társaságára!

Nem leszünk készen Urunk fogadására, ha csak az „Ímhol jó a Vőlegény!” kiáltásra próbáljuk üres lámpásainkat megtölteni. Ha itt, a föl-

A BIZONYSÁGTÉTELEKET OLVASVA

dön Krisztus nélkül élünk, nem tudnánk élvezni társaságát a mennyben sem.

A példázatbeli okos szüzek lámpájukhoz tartalék olajat is hoztak. Lámpájuk lángja fényben égett a várakozás egész ideje alatt, és növelte a Völegény tiszteletére gyújtott világosságot. A fény szétáradt a sötétben, és fokozta a világosságot, amely a Völegény házához, a menyegzői ünnepséghez vezető útra hullott.

Krisztus követőinek is fényt kell árasztaniuk a sötét világban. A Szentlélek Isten Igéjéből fényt sugároz, és ez a világosság átformálja annak életét, aki befogadja. A Szentlélek az emberi szívekbe plántálja az Ige elveit, és kialakítja bennük Isten tulajdonságait. Krisztus dicsősége fényének – Krisztus jellemének – vissza kell tükröződnie követőiben. Így dicsőítik meg Istent, és megvilágítják a Völegény házához, Isten városához, a Bárány menyegzői vacsorájához vezető utat.

A Völegény éjféltor – a legsötétebb órában – jött. Krisztus is a föld történelmének legsötétebb napszakában jön el. A Szentírás Noé és Lót korával szemlélteti azokat az állapotokat, amelyek Isten Fia eljövetele előtt a világban uralkodnak. A Szentírás megjövendöli, hogy abban az időben Sátán minden hatalmával és „*a gonoszságnak minden csalárdságával*” (2Thess 2,9–10) dolgozni fog. Munkájáról félreérthetetlenül árulkodik a rohamosan fokozódó sötétség, az utolsó napok sokféle tévelygése, eretneksége és csalása. Sátán nem csak a világot ejti fogságba, de megtéveszti azokat az egyházakat is, amelyek Jézus Krisztus egyházának vallják magukat. A nagy hitehagyás olyan mélységessé fajul, mint az éjféli sötétsége; áthatolhatatlanná, mint a szőrzsák. Isten népe számára ez a próbák éjszakája, a könnyhullatás éjszakája, az igazságért való üldözés éjszakája lesz. De a sötét éjszakában felragyog Isten világossága... „*Íme, sötétség borítja a földet* – mondja a Szentírás –, *és éjszaka a népeket, de rajtad feltámad az Úr, és dicsősége rajtad megláttatik.*” (Ésa 60,2)

Isten félreismerése sötétségbe borítja a földet. Az ember elfelejti, milyen Isten jelleme. Félreér-

ti és félremagyarázza. Olyan üzenetet kell hirdetnünk, amelynek fénye megvilágosít és ereje megment. Be kell mutatnunk Isten jellemét. A világ sötétségében szét kell sugároznunk Isten dicsőségének fényét, jóságának, irgalmának világosságát.

A Völegényre várakozók hirdessék az embereknek: „*Ímhol Istenetek!*” Az irgalmat hordozó utolsó fény sugar, a világnak kegyelmet hirdető utolsó üzenet Isten jellemének, szeretetének megláttatása. Isten gyermekei mutassák meg Uruk dicsőségét! Saját életükkel és jellemükkel tegyenek bizonyosságot arról, amit Isten hatalma tett értük...!

Körülöttünk mindenütt hallatszik a világ jajveszékése. Mindenhol vannak szűkölködők és szomorkodók. A mi feladatunk, hogy könnyítsünk az élet terhein, és enyhítsünk nyomorán... Sok ember már nem tud reménykedni. Hozzuk vissza életükbe a napfényt! Sok elcsüggedt ember van. Bátorítsuk őket! Imádkozzunk értük! Vannak, akik kívánják az élet kenyerét. Olvassunk nekik Isten Igéjéből! Sokan lelkiileg annyira betegek, hogy földi gyógyír nem segít rajtuk. Orvos nem tudja meggyógyítani őket. Imádkozzunk ezekért a lelkekért! Vigyük őket Jézus elé! Mondjuk nekik, hogy van balzsam Gileádban, és Orvos is...!

Minden léleknek kiváltsága, hogy élő csatornaként továbbítsa a világnak Isten kegyelmének kincseit, Krisztus kimeríthetetlen gazdagságát. Krisztus mindennél jobban vágyik olyan eszközökre, akik megismertetik a világgal Lelkét és jellemét. A világnak pedig mindennél nagyobb szüksége van arra, hogy emberek bemutassák a Megváltó szeretetét. Az egész menny olyan eszközökre vár, akik által az emberek örömét és áldását szolgáló szent olajat áraszthatja...

Krisztus mindent megtett azért, hogy egyháza a világ Világosságától fénylő, Immánuel dicsőségét hordozó, átalakult közösség legyen. Azt akarja, hogy minden keresztényt lelki légkör – világosságot és békességet árasztó légkör – vegyen körül. Vágyik arra, hogy életünkkel bizonyosságot tegyünk a menny örömről...

A bennünk lakozó Krisztus dicsősége foglyul ejt másokat is. E kisugárzás nyomán pedig megtért lelkek magasztaló és hálaadó énekükkel dicsőítik Istent, aki minden jó ajándék Forrása.

„*Kelj fel, világosodjál, mert eljött világosságod, és az Úr dicsősége rajtad feltámadt!*” (Ésa 60,1) A Völgegy fogadására készülőknek szól ez az üzenet. Krisztus eljön hatalommal és nagy dicsőséggel; a maga dicsőségével és az Atya dicsőségével. Vele jönnek a szent angyalok. Miközben az egész világot sötétség borítja, Krisztus szentjeinek lakhelyén világosság lesz, és felfogják második eljövételének első fénysugarát. A makulátlan, tiszta fény az Ő tündöklő lényéből sugárzik, és imádják Őt mindazok, akik szolgálták Őt. Míg a gonoszok menekülnek közeléből, követői örvendeznek. Jób pátriárka, átfogva tekintetével az időt egészen Krisztus második adventjéig, így szól: „*Akit magam látok meg magamnak; az én szemeim látják meg, nem más.*” (Jób 19,27) Krisztus mindennapi társa és meghitt barátja hűséges követőinek, akik Is-

tennel szoros kapcsolatban és állandó közösségben élnek. Rajtuk támad fel az Úr dicsősége. Viszszatükrözik Isten dicsőségének fényét, amelyet Jézusban látnak. És amikor a Király eljön a maga fenségében, örvendeznek dicsőségének, ragyogásának fényes sugaraiban. Alkalmasak a mennyei lények társaságára, mert a menny szívében él.

(Részletek a *Krisztus példázatai* című könyvből.)

Ismeretes, hogy a tíz szűz képviseli a hitvalló hívőket. Öt közülük bölcs, öt pedig balga. Attól félek, hogy ez az az átlag, amit az Úr előre látott, hogy a hívők készek vagy készületlenek lesznek. Mégis, azok közül, akik bár nagy világosságban, bőséges lehetőségekben és folyamatos kiváltságokban részesültek, nem rendelkeznek többel, mint az igazság elméleti ismeretével. Sokan azt képzelik csupán, hogy ez az ismeret az, amit Isten elvár. Nem cselekvői az igének.

(1888-as anyagok/*Kiben bízhatunk?* IV. köt., 88. o.; 1895. szeptember 25-ei dátumozású levél)

Az ökumenikus mozgalomhoz való viszonyulás

Egy ma is tisztázandó kérdés a nemzetközi adventista közösségben

Az alábbi írás az Advent Messenger (Adventi Hírnök) című amerikai adventista lapban¹ jelent meg, 2023. május 16-án. Szerzője Andy Roman.

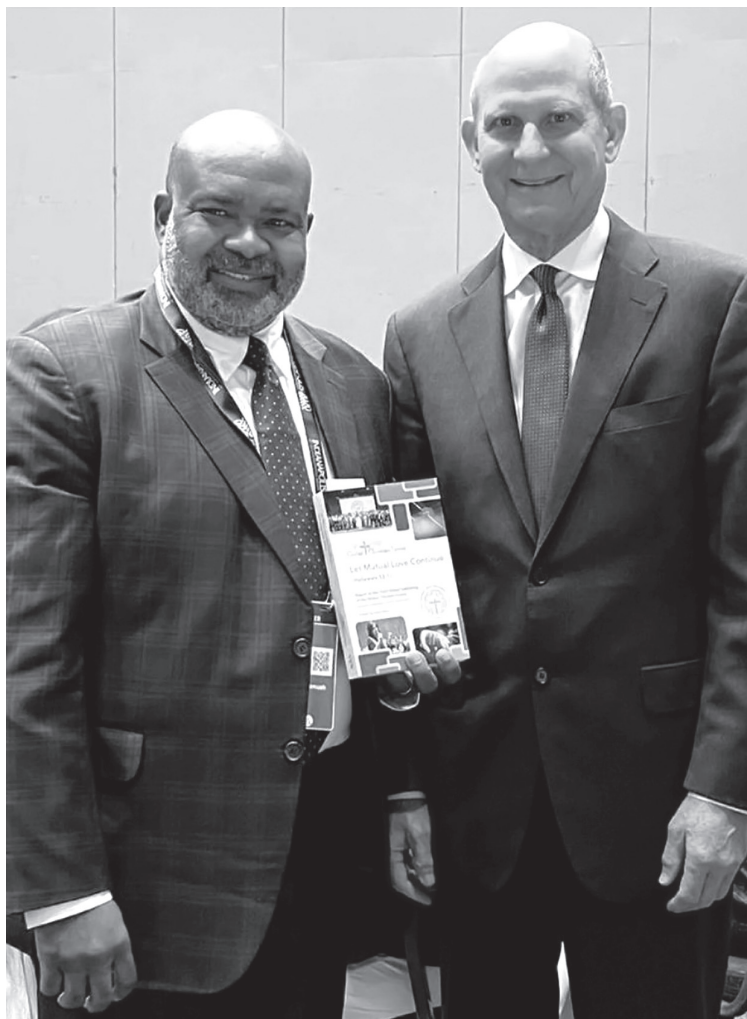
Hídépítés – de hogyan?

Ganoune Diop² tagja annak a 2023-as bizottságnak, amelynek feladata az egyházak egyesítése, a hídépítés, az előítéletek leküzdése és a kapcsolatok ápolása. A bizottság tagjaként Diop felelős a *Global Christian Forum* (Globális Keresztény Fórum; rövidítése: GCF) munkájának tervezéséért és szervezéséért, amely egy ökumenikus szervezet, és a különböző keresztény felekezetek közötti egység, együttműködés és párbeszéd előmozdítását tűzte ki célul. A GCF maga világosan megfogalmazza e célt:

„A Globális Keresztény Fórum célja, hogy olyan, egymástól nagyon különböző hagyományokkal rendelkező keresztények és egyházak elegyedjenek párbeszédbe egymással, akik eddig nagyon kevés kapcsolatot ápoltak, vagy még

1 2014-ben indította el Andy Roman az *Adventi Hírnököt*, hogy biblikus nézőpontból tegyen közzé híreket és magyarázatokat aktuális világeseményekről, és hogy a lap hirdesse az örökkévaló evangéliumot (Jel 14,6–12) mint az egyetlen megoldást a világunkban zajló nagy erkölcsi válság orvoslására. Az *Adventi Hírnök* az egyházat érintő kérdésekről is szól, őszinte erőfeszítéssel ráirányítva a figyelmet mindazokra, akik megpróbálják megváltoztatni a hit mérföldköveit, és az általunk nagyon fontosnak tartott hitünk alappilléreit.

2 Dr. Ganoune Diop a nemzetközi Hetednap Adventista Egyház közügyekért és vallásszabadságért felelős igazgatója. Mielőtt 2015 júliusában a texasi San Antonióban tartott 60. generálkonferencia ülészakán megválasztották e posztra, az egyház összekötőjeként szolgált az Egyesült Nemzetek Szervezeténél (ENSZ) New Yorkban és Genfben, valamint az egyház képviselőjeként a polgári és politikai vezetők nemzetközi közösségében.

csak nem is beszéltek egymással. Arról szól, hogy hidakat építsünk ott, ahol még nincsenek, hogy legyőzzük az előítéleteket, és hogy új kapcsolatokat teremtsünk és ápoljunk.”³

3 <https://globalchristianforum.org/introduction/great-global-gatherings/>

A Globális Keresztény Fórum bizottsági tagjainak teljes listája a következő:

- *Anglican Communion* (Anglikán Közösség) – Revd.⁴ dr. Christopher Wells;
- *Association of Evangelicals in Africa* (Afrikai Evangelikál Keresztények Szövetsége) – Revd. dr. Master Oboletswe Matlhaope;
- *Baptist World Alliance* (Baptista Világszövetség) – Revd. Everton Jackson;
- *Catholic Church – Dicastery for Promoting Christian Unity* (Katolikus Egyház – A Keresztény Egységet Elmozdító Titkárság) – Revd. dr. Andrzej Choromanski;
- *Church of God* (Isten Egyháza – Cleveland) – Revd. dr. David Sang-Ehil Han;
- *Ecumenical Patriarchate* (Ökumenikus Patriarkátus) – Vacant;
- *Latin-America Evangelical* (Latin-amerikai Evangelikál Keresztények) – Dr. Ruth Padilla DeBorst;
- *Lutheran World Federation* (Lutheránus Világszövetség) – Prof. dr. Dirk Lange;
- *Megachurches* (Megagyülekezetek) – Revd. dr. Hana Kim;
- *Mennonite World Conference* (Mennonita Világkonferencia) – Revd. dr. Anne-Cathy Graber;
- *Moscow Patriarchate* (Moszkvai Patriarkátus) – Fr. Mikhail Goundiaev;
- *Organization of African Instituted Churches* (Afrikai Egyházi Intézmények Szervezete) – Revd. Nicta Lubaale;
- *Pentecostal World Fellowship* (Pünkösdi Keresztények Világközössége) – Revd. dr. William Wilson;
- *Pentecostal World Fellowship* (Pünkösdi Keresztények Világközössége) – Revd. dr. David Wells;
- *Pentecostal* (Pünkösdi Keresztények) – Dr. Cecil M. Robeck;
- *Salvation Army International* (Az Üdvhadsegereg Nemzetközi Szervezete) – Commissioner Jane Paone;

• *Seventh-Day Adventist Church General Conference* (A Hetednap Adventista Egyház Generálkonferenciája) – Revd. dr. Ganoune Diop;

• *Syrian Orthodox Patriarchate of Antioch* (Szíriai Ortodox Patriarkátus Antiókiában) – H. E. Archbishop Mor Chrysostomos Michael Chamoun;

• *United Bible Societies* (Egyesült Biblia-társulatok) – Dr. Rosalee Velloso Ewell;

• *World Communion of Reformed Churches* (Református Egyházak Világközössége) – Dr. Hanns Lessing;

• *World Council of Churches* (Egyházak Világtanácsa) – Prof. dr. Dimitra Koukoura;

• *World Council of Churches* (Egyházak Világtanácsa) – Dr. Vasile Octavian Mihoc;

• *World Evangelical Alliance* (Evangelikál Keresztények Világszövetsége) – Prof. dr. Yassir Eric;

• *World Evangelical Alliance* (Evangelikál Keresztények Világszövetsége) – Prof. dr. Thomas Schirrmacher;

• *World Methodist Council* (Metodista Világtanács) – Bishop Rosemarie Wenner;

• *World Student Christian Federation* (Nemzetközi Keresztény Világszövetség) – Bishop dr. Geevarghese Coorilos;

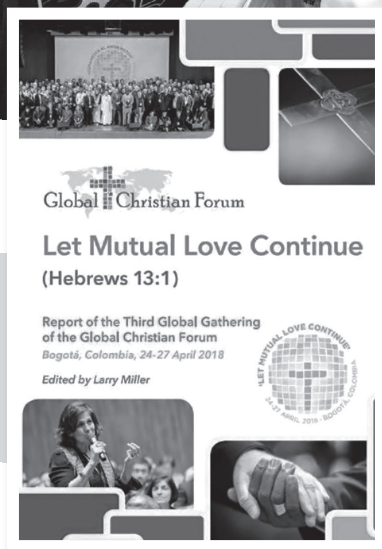
• *World Vision International* (Nemzetközi „Világvízió”) – Dr. Natasha Klukach;

• *World Young Women’s Christian Association* (Fiatal Nők Keresztény Világszövetsége) – Még betöltetlen a poszt.⁵

Ebben a szervezetben gyakorlatilag minden keresztény egyház képviselteti magát: római katolikusok, ortodoxok, protestánsok, evangélikusok, pünkösdisták és hetednap adventisták. A mozgalom célja a megosztottság leküzdése, az „egyházak” látható és lelki egységének megteremtéséért való munkálkodás. A *Globális Keresztény Fórum* elsődleges célja, hogy megértést és megbékélést

4 A *revd.* rövidítés mögött a felsorolásban mindenhol a tiszteletes, tisztelendő hivatalos titulus áll.

5 <https://globalchristianforum.org/current-global-christian-forum-committee/>

teremtsen a keresztény közösségek között, függetlenül a tanbeli, liturgikus vagy szervezeti különbségektől. A történelmi megosztottságot úgy szeretnék meggyógyítani, hogy elfelejtik, elfedik a múltat, és a közös alapokon igyekeznek közeledni egymáshoz.

A *Globális Keresztény Fórum*nál jelentős szempont, hogy Ferenc pápa áldásával működik. A Vatikán összefogásra való felhívását teszi magáévá ez az egyházak egységét munkáló mozgalom.

(...) Dicsérjük az Urat a Jelenések könyve 14. fejezetében foglalt hármaskorosi üzenetéért és a Jelenések könyve 18,1 „másik angyaláért”. Milyen hálások lehetünk, hogy Isten ezeken a próféciá-

kon keresztül kinyilatkoztatta nekünk a jövőt... Ezeknek az üzeneteknek nagy erővel kell terjedniük, felgyorsítva az Isten által indított igazi missziót a mű befejezése érdekében. A „Babilon elesett” és a „Jöjjetek ki belőle, népem” üzeneteknek minden nemzet, nyelv és nép körében hangozniuk kell.

„Hol vannak az én hírnökeim? – kérdezi az Úr. Miért nem látható népem körében nagyobb felelősségvállalás azokért a lelkekért, akik nem hallották még e figyelmeztető üzeneteket?” (101. számú kézirat, 1906.)

Fordította: Udvarhelyi Valéria

Megjegyzés az íráshoz

„A mennyből alászálló, hatalmas, »erős hangon« kiáltó angyal (Jel 18,2), amelyet egyes magyarázók a »negyedik angyalként« is emlegetnek, párhuzamba állítható Jézus tíz szűzről mondott példázatának ezzel a mozzanatával: *»Éjjelkor pedig kiáltás lőn: Ímhol jön a vőlegény! Jöjjetek elébe!«* (Mt 25,6) Ez a példázat Jézus nagy eszkatologikus beszédének keretei között hangzott el, és egyértelműen a Krisztus visszajövetele előtti időről szól. Eszerint is *»hangos kiáltásnak«* kell felhangoznia közvetlenül a vég, illetve Jézus megjelenése előtt – *»éjjelkor«*, az emberi történelem »sötét éjszakájának« a beálltakor. A végidő folyamán végig szólnia kell a hármaskorosi üzenetnek (Jel 14,6–12), szükség van azonban egy utolsó, rendkívüli erejű bizonyoságtévesre is, közvetlenül a kegyelemidő lezárulása előtt.” (Vankó Zsuzsa: *Jézus Krisztus apokalipszise*, IV. köt., 205. o.)

Beszámoló az idei „Muzsikál az erdő” – Mátrai Művészeti Napok rendezvényéről

„A sónak az eltartásra szánt anyaggal teljesen össze kell vegyülnie, és azt egészen át kell hatnia és átjárnia. Hasonlóképpen csakis személyes érintkezés útján juthat el az emberekhez az evangélium megmentő ereje. Nem menthetjük meg őket nagy tömegben, hanem csak egyenként. A személyes befolyás hatalom.” (Gondolatok a hegyi beszédről, 39. o.)

„A bennük lakozó Krisztus fénye sugárzik azok arcán, akik szeretik Őt, és megtartják parancsolatait. Rájuk van írva az igazság. A menny édes békéjét tükrözik. Szokásuk a kedvesség, amely több, mint emberi szeretet.” (Krisztus példázatai, 63. o.)

Az idei „Muzsikál az erdő” – Mátrai Művészeti Napok rendezvény legfőbb értéke számunkra most is az emberi kapcsolatok építése volt. Kapcsolódhattunk a rendezvény látogatóihoz, az árus társakhoz, a szervezőkhöz, a fellépőkhöz. Naponta több száz emberrel találkoztunk a szép, erdei környezetben. A rendezvény mottója: „Muzsikál az erdő – ahol az erdő és a zene összefonódik.” Jókedv, erdei értékek, művészetek, barátság, testi-lelki feltöltődés!

Bár a könyvforgalmunk szerény volt (hat nap alatt 60 000 Ft, napi 2–5 vásárló), de az abasári tormás must kóstoltatása által közel 100 emberrel tudtunk szót váltani. Közülük sokan vásároltak otthonra is belőle, sőt kedvet kaptak a könyvek alaposabb megnézéséhez, kevesebben a vásárláshoz. Kellemes meglepetés volt számukra a szőlőlé és torma párosítása – harminchárom üveggel fogyott az egészséges italból. Fő vásárlóink a szervezők közül kerültek ki, akik egymásnak ajánlották a mustot.

Idén már húsz éve „muzsikál az erdő” – mi négy éve járunk erre a hasznos rendezvényre. Látjuk évről évre és napról napra az ismerős arckokat, könnyen megy az ismerkedés, a kapcsolatok egyre inkább mélyülnek.

Találkoztunk olyan fiatal anyukával, aki kétszer is vásárolt tőlünk könyvet a héten, két különböző helyszínen. Már első alkalommal is érezhető volt a lelki dolgokra való fogékonysága, de másodszori találkozásunkkor mélyült el vele a beszélgetés, telefonszámot is cseréltünk. Az egyik árus társunk nagy szellemi képességgel bír, ami ugyanakkor szerénységgel párosul nála. Sok gyakorlati tanácsot adott nekünk, mi pedig a hit útján szerzett tapasztalatainkat osztottuk meg vele.

EVANGELIZÁCIÓ

Mátraverebély-Szentkúton egy finn–magyar házaspár keresett bibliai tárgyú könyveket, végül élettörténeteket bemutató köteteket választottak: *Isten küldött egy embert*, *A fegyvertelen katona*. Gyönyössolymoson rengetegen voltak a látogatók, de csak egy házaspár (erdélyi származású, szimpatikus fogorvos hölgy és a férje) választott a könyvek közül. Ők viszont 10 000 Ft feletti értékben. Vásárlóink többsége egy-egy könyvet vásárolt csak.

Az erdei helyszínek miatt mindig időjárásfüggő az érdeklődők létszáma és az árusítások lehetősége. A programokat belső térben is megtartják, de onnan az árusítók kiszorulnak helyhiány miatt. Az elmúlt négy évben csak egy-egy árusítást hiúsított meg az eső, mindig kedvező időjárási körülményeink voltak. Idén különlegesen kedvezően alakult az időjárás, nem volt kánikula, az eső is csak kétszer, s akkor is délelőtt esett, amikor még nem kezdődött meg a napi program. A szélsőséges időjárási viszonyok közepette így hát kis „oázis” volt a rendezvény hete.

Mi is komoly imákkal kértük a jó időt, hogy sok nyitott szívű emberrel kerülhessünk közelebbi kapcsolatba ezeken a napokon. Picit olyan ez a rendezvény, mint a nyári tábori napok – össze-

ismerkedik, összebarátkozik sok hasonló gondolkodású ember.

Hálásak voltunk a Gondviselésnek a praktikus sátor miatt, amit a Kerak vásárolt a kültéri árusításokhoz. Kétszer is a tűző napon tudtunk csak elhelyezkedni a többi árus mellett. Ha nem is volt kánikula, de mindenki tapasztalta a nap erős sugárzását, tényleg „szúrt a nap” (Zsolt 121,6), védelem nélkül.

Az isteni Gondviselést többször is kézzelfoghatóan megtapasztaltuk munkánk során, jövetmenet. Előbb sötétben talákoztunk autónk előtt pár másodperccel átszökellő őzzel, majd reggel is megisméltődött az eset. Hálásak és boldogok voltunk, hogy sem nekik, sem nekünk nem lett bánatódásunk. Szurdokpüspökin is alkalmas időben

való segítséget kaptunk (ott szűk az úttest, nehéz parkolni). Amikor megérkeztünk, és láttuk, hogy nincs már biztonságos parkolási mód a szokott helyen, azonnal ott termett egy fiatal férfi, aki új lehetőséget mutatott nekünk, amit mindjárt el is tudtunk foglalni. A határozott fiatal férfi – ahogy később kiderült – a polgármester volt.

Gyorsan elrepült a hét, de reméljük, maradandó, jó nyomot hagyott az emberi lelkekben! Imádkozunk, gondolkodunk, hogy kivel és milyen formában tudjuk tartani a kapcsolatot, mely a „Muzsikál az erdő” rendezvény napjain szövődött közöttünk.

Igyekszünk értesíteni a gyülekezeteket, ha a közeletekben is „muzsikál az erdő”.

Jóni Tibor és Zsuzsa

KERESZTSÉGEK

Örömmel számolunk be arról, hogy májusban szép számmal kötöttek szövetget az Úrral új testvéreink, és váltak gyülekezeti tagokká közösségünkben.

2023. május 21. → Zugligetben keresztelkedett meg:

Ruzsa Zsuzsanna (Biatorbágy)	Forgács Emese (Biatorbágy)
Nagy Bálint Zoltán (Biatorbágy)	Kriston Klára (Biatorbágy)
Fodor István (Biatorbágy)	Schiller Ibolya (Budapest, Aradi utca)
Filus Istvánné (Kiskőrös)	Filus Melinda Zsuzsanna (Kiskőrös)
Palotainé Fábián Aranka (Szolnok)	Jankovics Zoltán (Szolnok)

2023. május 27. → Pécssett keresztelkedett meg:

Soósné Besenyei Ilona (Pécs)	Palotás Csaba (Pécs)
------------------------------	----------------------

Életetekre gazdag áldást kívánunk, és eredményes munkát az Úr szőlőskertjében!

„Egy a test, és egy a Lélek, miképpen elhivatástoknak egy reménységében hívtatok el is. Egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség. Egy az Isten és mindenkinek Atyja, aki mindenkinek felette van, és mindenkinek által és mindnyájatokban munkálkodik.” (Ef 4,4-6)

Az „égből pottyant” tehén

Régi családi történet az isteni gondviselésről

Pár évvel ezelőtt egy családi esemény kapcsán közletről és távolról összegyűlt a rokonságom, ahol 85 éves, nem hívő nagybátyám az alábbi, általa is csodának tartott történetet mesélte el a családtagok népes táborának. Mindenki meglepődve hallgatta.

Az események a II. világháború végéhez vezetnek vissza bennünket, és megtudhatjuk, hogy egy édesanya (a nagymamám) három aprócska kisgyermekkel hogyan maradhatott életben, míg férje a fronton harcolt, ami hozzájárult ahhoz, hogy én is e világra szülehettem. Ékes bizonyítéka ez Isten gondviselő szeretetének. „Mielőtt az anyaméhben megformálatlak, már ismertelek. Még meg sem születtem, én már különválasztottalak magamnak.” (Lásd Jer 1,5)

Szomorú tény, hogy a háborúk időnként megzavarják az emberiség történelmét, rengeteg bajt, nyomort zúdítva a hétköznapi emberekre és a népekre. Nem hagynak mást maguk után, mint szétlőtt házakat, felrobbantott hidakat, kettétört életeket, meggyötört lelkeket, ártatlan árvákat és vigasztalhatatlan özvegyeket. Ezért érthetünk egyet Gárdonyi Géza szavaival: „Ha a békességet boltban árulnák, aranyon is meg kellene vennünk.” Nagymamámnak is egy ilyen vészterhes korszakban kellett egyedül megküzdenie három kisgyermekével felnevelésével. Ez a kis történet arról szól, hogy milyen hihetetlen módon kapott hozzá segítséget, hogyan tapasztalták meg saját kis életükben az isteni gondviselés csodálatos törődését.

Az a kis falu Somogy megyében, ahol éltek, a II. világháború idején háromszor cserélt gazdát két hét alatt. Hol a németek, hol az oroszok próbálták uralmuk alá vonni. Szinte folytonosan dörögtek az ágyúk, és az aknavető is megtették hatásukat. A falu házainak nagy része elpusz-

tult, illetve súlyosan megrongálódott. Ezt az időt a kilenc-, hat- és hároméves testvérek édesanyjukkal a szomszédos ház pincéjében vészelték át. A rögtönzött óvóhelyen még két másik családdal is osztozkodtak, nem sok élettér jutott az oda menekülteknek. A bajban azonban mindenki összefogott, és csak arra figyelt, hogyan is tudnák együtt átvészelni ezeket a nehéz napokat. Miután két hét után minden elcsendesült, a pincelakók kimerészkedtek ideiglenes „otthonukból”, és próbálták túlélni, úgy, ahogy akkor lehetett. A helyzet nem sok jóval biztatott. Félig rommá lőtt pici házuk egyetlen szobájának fala leomlott, a szomszédok segítettek visszafalazni, hogy télen a fűtés nélküli helyiségben egy kis szalmát leterítve fekvőhelyük lehessen.

Abban az időben a megélhetés annyira szűkös volt, hogy még a túléléshez is kevésnek, elégtelennek bizonyult. Éppen ezért volt akkora csoda, hogy a félig romba dőlt kis házikó udvarában egy ép, egészséges tehén legelészett szép békésen,

mintha csak őket várta volna, ahogy a pincéből előmerészkedtek. A tehén nagy, ártatlan szemével csak bámult a gyerekekre, és el nem árulta volna semmi pénzért sem, hogyan is került oda. Azóta már sok évtized telt el, és nem értjük máig sem, hogy lehet az, hogy soha senki nem kereste. Nem hiányzott senkinek egy ilyen értékes kincs abban a nyomorúságos, háborús világban, amikor az étel, a finom, laktató tej hatalmas értéket képviselt. A gyermekek anyukája, az én nagymám, minden másnap megfejte a tehenet. Túrót és tejfölt készített a tejből, amit a 8 kilométerre fekvő városba gyalog vitt eladni, illetve elcserélt ennivalóra vagy használt ruhára, mikor mire volt szükség. A tehén nemcsak táplálta a gyerekeket, hanem a közelben folydogáló patak partján, a szinte évig érő fűben, legelészés közben hűsleges bocsizemeivel figyelemmel is kísérte a testvérek egyszerű játszadozását és ugrádozását.

Mekkora öröm lehetett ez az óvóhely sivársága és a rettegés napjai után! A kisgyermekes so-

A kép illusztráció

rában édesanyám volt a középső, akkoriban hat-éves volt. Az ő túlélésének lett a következménye, hogy élhetek, és e sorokat most papírra vettem, tovább is adhatom. Ha nincs ez az égből küldött ajándéktehén, akkor a három kisgyermek talán meg sem éri a háború végét, és édesapjuk, az én nagypapám hazatérését a még négyévnnyi hadifogságból. Így teljesedtek be az Ésaías próféta által megírt sorok: „...kenyerét megkapja, vize el nem fogy.” (Ésa 33,16)

A családi hagyomány megőrizte ezt az igaz történetet nekünk, késői leszármazottaknak is. Ha békében élhetünk, becsüljük meg, és vigyázunk rá. Az emberi kapcsolatok igencsak törékenyek, az önzés világméretekben is ádáz konfliktusokhoz vezethet. Ha az emberek a hatalom szeretete helyett a szeretetet tennék meg hatalomnak, egyszerűen kitörne a világbéke. De jó is lenne! Ahogyan Vörösmarty Mihálynak *A vén cigány* című versében olvashatjuk: „Lesz még egyszer ünnep a világon!”

Tudjuk azonban, hogy ez ebben a földi történelemben nem következhet be, csak Jézus eljövetele és az újjáteremtett föld, egy új, megváltott emberiség által valósulhat meg.

„Nincs megnyert vagy elvesztett háború, csak »háború« van! Pusztító, öldöklő, embertelen! A háborúk nem oldottak meg semmiféle problémát, de mindig elvetették a magját a következőnek. A háborúkat alig néhány ember robbantja ki, de ők nem harcolnak, és nem is hálnak meg. Az egyszerű emberek ölik egymást halomra, ők hullanak idegen föld meszesgödrébe, s az ő otthonaik pusztulnak el. Ők az eszközök, és ők az áldozatok.” (Fekete István)

Harmati Gyöngyi

További önéletrajzi ihletésű pillanatképtörténetek az alábbi linken olvashatók:
A békeség szigete: Pillanatképek
(abekessegszigete.blogspot.com).

Életsorsok és Isten munkája az Eleki Életmódközpontban

Mély hála van szívünkben a mi mennyei Atyánk iránt mindazon örömteli, áldott tapasztalatokért, amelyekkel munkánk során az Eleki Életmódközpontban ajándékozott meg minket, és szembeülhettünk megrázó, szomorú életsorsokkal is. Szeretnénk megosztani egy olyan esetet veletek, melyet ez év februárjában éltünk át az életmódközpont munkatársaival.

Budapestről érkezett hozzánk egy 67 éves, végstádiumban szenvedő, hasnyálmirigyrákos beteg. Amikor az orvosi meghallgatáson részt vett, és egyértelművé vált számára, hogy mennyire súlyos a betegsége, meg is kérdezte orvosnőnk, Juditkát, hogy mitévő legyen: maradjon-e itt, vagy menjen haza meghalni? Doktornőnk javaslatára ott maradt, és ha fizikailag nem is gyógyult, de lelkiileg nagyon sokat fejlődött, és Istenbe vetett bizalma, hite megerősödött. Ottléte során nagyon gyengének érezte magát, az ételt is alig tudta elfogyasztani, ezért próbáltunk kedvében járni, és azt készíteni számára, aminek nagyon örült.

Egyik reggel az asztalnál ülve elég lehangoltnak láttam. Ekkor eszembe jutott az alábbi tapasztalat, és gondoltam, hogy ez őt is felderítheti: 2022. március 14-én, amikor konyhás segítőkkel megkezdtük a napot, felolvastam a *Felettebb tiszta a te beszéded* c. könyvből az arra a napra kijelölt részt, majd együtt imádkoztunk. Ilyenkor nemcsak magunkért, hanem az egész munkatársi közösségért és betegeinkért is szoktunk imádkozni. Ahogy befejeztük a lelki felkészülést, kinyitottam a konyha ajtaját, és láttam, hogy éppen akkor ért oda az egyik vendégünk, aki miután üdvözölt, megkérdezte, hogy mi ez a nagy öröm, ami sugárzik rólunk kora reggel? „Hát, ha tudni szeretnéd, elmondom a titkát” – válaszoltam. Ez a kedves vendég többször volt már Eleken a feleségével, és mivel összebarátkoztunk velük, nálunk is többször voltak vendégségben. Ezért gondoltam, hogy felolvasom az említett olvasmányt. Amikor végig-

hallgatta, lehetett látni, milyen nagy hatást gyakoroltak rá az ihletett sorok. Így szólt: „Ne haragudj, tudom, sok munkátok van a konyhán, de ide szeretném hívni a feleségemet, hogy neki is olvasd fel ezt az idézetet.” Örömmel megtettem, hiszen számomra is balzsamként hatottak az olvasottak. Így Imrének is felolvastam azon a reggelen:

„Tudom, hogy az én Megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll.” (Jób 19,25) Jób a csüggedés és a reménytelenség mélységéből az Isten kegyelmébe és megmentő hatalmába vetett feltétlen bizalom magaslatára emelkedett. Kísért az a gondolat, hogy átengedd magad a nyugtalanító balsejtelmeknek és a teljes csüggedésnek? A legsötétebb napokban se félj! Akkor se, ha a látszat nagyon ijesztő. Higgy Istenben, Ő tudja, mire van szükséged. Nála van minden hatalom. Ne félj attól, hogy nem váltja be ígéretét; Ő az örök igazság. (*Próféták és királyok*, 163. o.) Semmi sem történhet a világegyetemben annak tudtán kívül, aki mindenütt jelen van. Az emberi élet egyetlen eseménye sem ismeretlen Teremtőnk előtt. Miközben Sátán állandóan a gonoszságot munkálja, az Úr, a mi Istenünk mindent ellenőrzése alatt tart. Ugyanaz a hatalom, amely féken tartja az óceán szilaj hullámain, meg tudja fékezni a lázadás és a gonoszság minden erejét. Isten így szól mindegyiknek: Eddig jöjj, és ne tovább!”

Imre, miután meghallgatta a felolvasást, megfogta a kezemet, és teljes erejéből megszorította. Majd nagy hálával köszönte meg, hogy fénymásolva is megkapta ezt az anyagot. Teltek a napok, és egyre vidámabb volt, az étvágya is sokat javult. Minden programunkon részt vett, sétálgatott, és minden figyelmességért hálás volt. Lelki állapotát mutatja az alábbi két vers is, egyiket az elején írta, mikor még csüggedt állapotban volt, a másikkra a turnus vége felé kapott ihletést. A turnuszáró alkalmon olvasta fel mind a kettőt.

Az első vers címe:

Ámen

Ha vinni akarsz, Uram, hát vigyél,
Legfőbb bírám végül Te legyél.
Ki mérlegel majd rövidet és hosszat,
Serpényőbe teszel jót, jobbat és rosszat.
Ám ha maradhatnék itt a földön mégis,
Hadd ragyogjon reám Napod, és az Ég is.
Altass sátorodban, hordjál tenyereden,
Éltess majd boroddal édes kenyereden.
Hús hullámok hátán rebeghessek hálát,
Ments meg, oh Teremtőm, fiadat, az árvát.

A második vers:

Himnusz az élethez

A csoda már megtörtént, hisz itt vagyok és élek,
Munkálkodik bennem az isteni Lélek.
Teszi az ő dolgát, szünös-szüntelen,
Lehajol s felemel, sétálgat velem.
Felnyitja szemem nap mint nap az égre,
Mitől is rettegnék, miért és mi végre?
Boldogságban telik éjjelem és napom,
Mert a szeretetet folyton-folyvást kapom.
Hálával telik meg, csordultig a szívem,
Én Őnéki és Ő énekem odaadó hívem.
Ez a szimbiózis jó is, szép is, éltet,
Beragyogja itt e földi létet.

A turnusnak vége lett, de a köztünk lévő barátság megmaradt. Többször hívtuk telefonon, és e-mailben is leveleztünk. Májusban, mielőtt az eleki turnusra indultunk, felhívtuk telefonon, hogy érdeklődjünk hogyléte felől. Azt mondta: „Drágaságaim, nagyon gyenge vagyok, és el szeretnék búcsúzni tőletek.” A turnusról hazajövet csengett a telefon, de Imre helyett felesége szólalt meg, és közölte, hogy „Imi pünkösöd vasárnap elaludt.” Elmondta még, hogyan nyilatkozott Elek-ről: mint magánember és mint múzeumigazgató sok helyen megfordult életében, de ilyen csodálatos és szeretetteljes közösségben sohasem volt része.

Bakó Gyöngyi és László

AZ ÉDENI UTASÍTÁS

*Isten gondoskodása teremtményeiről
az állatvilágban*

Gazdag ismeretanyag áll rendelkezésünkre az állatvilágról a természettudományok, az etológia felfedezéseinek jóvoltából, melyek nagyrésze összhangban áll a Szentírás kijelentéseivel. Most azonban csak a gyakrabban felmerülő kérdésekre térnénk ki. A Biblia és Ellen G. White tanácsai világosan eligazítanak ebben, a keresztények körében is kevésbé ismert témakörben.

Miért teremtett Isten állatokat?

„Amott gályák járnak, s cethal, amelyet azért formáltál, hogy játszadozzék benne.” (Zsolt 104,26) Isten a teremtéssel a létezés örömét akarta megosztani, az élet csodáját, szépségét. Örömré, boldogságra való képességgel és vágygal alkotta meg az embert és az állatokat is. Azért, hogy társas lényekként egymás áldására, segítségére legyenek, és együtt munkálkodva töltsék be a küldetésüket. Mindegyikük egyedi példány, értelemmel, érzélemmel felruházva. Ellen White azt írta, hogy azért teremtett Isten állatokat, hogy szeressék és szolgálják az embert. Nyilván előre látva, hogy a bűn világában sok ember nem kap mástól szeretetet, csak egy kis állattól, de az életmentő lehet számára.

Isten milyen utasítást adott az embernek a teremtéskor, milyen példát mutatott, Ő hogyan uralkodik a teremtett világon?

„Töltsétek be a földet, és hajtsátok birodalmatok alá; és uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon.” (1Móz 1,28) „Isten az embert a maga helyetteseként állította az alacsonyabb rendű lények fölé.” (Pátriárkák és próféták, 45. – angolból ford.) Az uralkodás Istennél szolgálatot jelent teremtményei boldogsága javára, életük segítségét, védelmét.

Hogyan viszonyul Isten teremtményeihez?

„Jó az Úr mindenki iránt, és könyörületes minden teremtményéhez.” (Zsolt 145,9)

„Én pedig **ne szánjam** Ninivét, a nagy várost, amelyben több van tizenkétszer tízezer embernél, akik nem tudnak különbséget tenni jobb és bal kezük között, és **állat is sok van?!**” (Jónás 4,11)

A Biblia példaként is említi az állatokat, megfigyelésükre szólít fel.

„Eredj a hangyához, te rest, **nézd meg az ő útjait, és légy bölcs!**” (Péld 6,6) „Egyébiránt kérdezd meg csak az állatokat, majd **megtanítanak,**

és az égnek madarait, azok **megmondják neked.** Avagy beszélj a földdel, és az **megtanít téged,** a tengernek halai is elbeszélnek neked. Mindezek közül **melyik nem tudja,** hogy az Úrnak keze cselekszi ezt?” (Jób 12,7–9)

„Mondta Ábrahám: Az Isten majd gondoskodik az égő áldozatra való **bárányról, fiam.**” (1Móz 22,8) A bárány tulajdonságai, jelképe több ezer év óta emlékeztetik az emberiséget Jézus megváltói áldozatára, a lelkiismeretet próbálják ébresztetni, a köszívet irgalmasságra indítani.

Az élet számos területén segítségül vannak az embernek.

Régen – és a világ egyes helyein ma is – a szállításban, a földművelésben nélkülözhetetlen az állatok szerepe. Sokan tartanak kutyát jelző, védő tulajdonságaik miatt. Sok mindenre megtaníthatók: a vakokat segítik, katasztrófák esetén embereket mentenek, mint például a törökországi földrengés-kor. Ismertek a lovakkal való terápia számos, például autista gyermekekkel elért eredményei is. Más állatokat is használnak terápiás célokra, például a magány, a depresszió oldására, gyógyítására. Aki állatok közelségében él, gyakran sokkal együttérzőbb, türelmesebb a többiekkel szemben is. A kisgyerekek ösztönösen vonzódnak az állatokhoz, ezért is népszerűek az állatsimogatók.

TEREMTETT VILÁGUNK

Mennyire érzékenyek az állatok az őket érő hatásokra?

„Titok az, hogy sok állat értelmessége mennyire megközelíti az emberét! Az állatok látnak, hallanak, **szeretnek, félnek és szenvednek**. Sokkal becsületesebben használják szerveiket, mint sok ember. **Együttérzést és gyengédséget tanúsítanak szenvedő társaik iránt**. Sok állat sokkal jobban ragaszkodik gondviselőjéhez, mint ahogy az egyes emberek esetében tapasztalható. Szoros szálak fűzik az emberhez, és **nagyon szenvednek, ha ezek a szálak elszakadnak**.” (A nagy orvos lábnymán, A hús mint táplálék c. fejezet)

Megható történeteket hallhatunk arról, hogy milyen szoros érzelmi kötődés, ragaszkodás tud kialakulni ember és állat között. Szomorú viszont a megfigyelés arról, ahogyan a tehenek hetekig sírnak elvesztett borjaik miatt. A tejükért tartva őket és az állandó elletésben pedig sokat szenvednek különféle betegségekben, belenyomorodnak ebbe néhány év alatt. Többször láthatjuk azt is, hogy amikor egy kutya gazdája meghal, a hűséges állat depresszióssá válik, keresi gazdáját, bolyong az ismert helyeken, ahol korábban együtt jártak.

Isten figyelme kiterjed még az emberileg kevésre becsült állatok sorsára is.

„Egy veréb sem eshet a földre az Atya tudta nélkül.” (Mt 10,29) „Sátán... örömét leli még az állatok elpusztításában is. **Isten... nem feledkezik meg a kis verébről sem.**” (Jézus élete, 357. o.)

Az állatok védelme vajon miért került bele még a Tízparancsolatba is?

„Megemlékezzél a szombatnapról..., semmi dolgot se tégy azon, se magad, se fiad, se leányod, se szolgád, se szolgálóleányod, **se állatod...**” (2Móz 20,8–10)

Ezek szerint lehet-e kifogásunk bárki felé az, hogy nincs időm, pénzem segíteni, akkor, amikor még szombaton is elvárando az irgalmasság az állatok iránt is? Isten nyilván tudta, hogy bele kell foglalnia az állatokkal szembeni követendő bánásmódot ebbe az alaptörvénybe is, amit mindenki megérthet.

Elnézhetjük-e az állatok szenvedését például a teher alatt, vagy az éhség, hideg stb. miatt?

„Ha előtalálsz ellenséged eltévedt ökrét vagy szamarát: hajtsd vissza neki. Ha látod, hogy annak a szamara, aki téged gyűlöl, a teher alatt fekszik, **vigyázz, rajta ne hagyd; oldd le azt övele együtt.**”

(2Móz 23,4–5) Isten irgalmasságot vár el még a rosszakaróknak állata iránt is, nem csak a sajátunkkal szemben.

Milyen súlya van tetteinknek Isten előtt ezekben?

„Ha madárfészek akad elődbe az úton valamely fán vagy a földön, madárfiakkal vagy tojásokkal, és az anya rajta ül a fiakon vagy a tojásokon: meg ne fogd az anyát a fiakkal egyben; hanem bizony bocsásd el az anyát, és a fiakat fogd el magadnak, **hogy jól legyen dolgod, és hosszú ideig élj.**” (5Móz 22,6–7)

Az ember bűne miatt „az egész teremtett világ egyetemben foháskodik és nyög” (Rm 8,22).

„Szenvedés és halál az osztályrésze nemcsak az emberi nemzetségnek, hanem az állatvilágnak is. **Úgy illenék, hogy az ember a bűne által az Isten teremtményeinek okozott szenvedést enyhíteni igyekezzék, ahelyett, hogy azt növelné...** A mennyben feljegyzik a tetteket, és közeleg a nap, amelyen megítéltetnek Isten teremtményeinek kíntói.” (Patriárkák és próféták, 443. o.)

„Aki tudna jót cselekedni, és nem cselekszik, bűne az annak.” (Jak 4,17)

Jézus példája az állatokkal való bánásmód terén:

„Jézus a világ számára a gyógyító kegyelem kútforrása volt. Életéből még a názáreti magányban eltöltött évek alatt is rokonszenv és gyengédség áradt. **Jelenlétében mindenki boldogabb lett** – az idősek, a gondterheltek, a bűnösök, az ártatlan örömmel játszó gyermekek, **a ligetek csöpp teremtményei, még a türelmes teherhordó állatok is.** Ő, aki szavának erejével világokat tartott fenn, most lehajol, **hogy segítsen egy sebesült madáron.** Figyelme semmit sem került el, a legkisebbnek is szolgált.” (Jézus élete, 74. o.)

„Mária gyakran helytelenítette Jézus magatartását, és unszolta, hogy alkalmazkodjon a rabbik szokásaihoz. Jézust azonban nem lehetett lebeszélni arról, hogy Isten művét szemlélje, és azon fáradjon, hogyan enyhítsen az emberek, **sőt még az állatok szenvedésein is.**” (Jézus élete, 90. o.)

„Én vagyok a jó pásztor: a jó pásztor életét adja a juhokért.” (Jn 10,11) A hasonlat Jézus emberek iránti szeretetét tükrözi elsődlegesen, de az is megérthető, hogyan minősíti a pásztorokat. A béres magatartásról elmarasztalóan szól, és jó pásztoroknak mondja azokat, akikkel azonosul, amire földi életében példát is mutatott.

Hogyan értékeli Isten Bálám bánásmódját szamarával?

Bálám „megfeddetett az ő törvényteleniségéért: egy igavonó néma állat emberi szóval szólva megakadályozta a próféta esztelenségét” (2Pt 2,16).

TEREMTETT VILÁGUNK

„Bálám az állat iránt tanúsított bánásmódjával kimutatta, milyen lélek lakik benne. »Az igaz az ő barmának érzését is ismeri, az istentelenek szíve pedig kegyetlen.« (Péld 12,9) **Kevesen ismerik fel a bűnt az állatok bántalmazásában vagy a nekik hanyagságból okozott szenvedésben.** Ugyanaz az Isten teremtette az állatot is, aki az embert, és »könyörületes Ő minden teremtményéhez« (Zsolt 145,9). **Az állatok az ember szolgálatára rendeltettek, de az embernek nincs joga ahhoz, hogy durva bánásmóddal vagy kegyetlen megterheléssel szenvedést okozzon nekik.**» (Pátriárkák és próféták, 442. o.)

Mit adott Isten eledelül az emberiségnek a természetkor? Gondoljuk át, hogyan védi ezáltal az ember és az állat életét is!

„Íme, néktek adok minden maghozó füvet az egész Föld színén, és minden fát, amelyen maghozó gyümölcs van. Az legyen az eledetek.» (1Móz 1,29) Vagyis egyik állatot sem evésre teremtette Isten, hanem hogy segítsék az embert növekedni a jóban!

Isten ősszüleinknek azt a táplálékot adta, **melyet az egész emberiségnek szánt...** Isten nem adott engedélyt az embernek állati eledel fogyasztására, egészen a vízözönig. Mivel a vízözön által minden növény megsemmisült, Isten megengedte Noénak a tiszta állatok fogyasztását, amelyeket bevitt a bárkába. **Azonban az állati eledel nem volt sosem a legjobb étel az ember számára!**» (Tanácsok a gyülekezetnek, 228. o.)

„Számomra visszataszító a húsevés gondolata... Az Istentől nyert világosságból tudom... **rákok, daganatok és gyulladós betegségek főképp húsevésből erednek.** Őszintén és imádkozva remélem, hogy mint orvos nem leszel örök-ké vak e tárgy felől. Hisz erkölcsi bátorság híjával párosult vakság, hogy **nem tagadod meg étvágyadat, nem emeled magadra keresztedet, ami azt jelenti, hogy nem vállalod a kötelességeket, melyek keresztelik bűnös étvágyadat és szenvedélyedet.** Hússal táplálkozva a táplálék nedvei

felszívódnak vérkeringésünkbe, s mivel abból állunk, amit eszünk, állatiassá válunk. **A lázas állapotok azért állnak elő, mert az állatok betegek, s hússal átültetjük betegségük magját, kórokozóját szövetünkbe és vérünkbe...** S ha járványoknak és ragályos betegségeknek vagyunk kitéve, **szervezetünk nem elég erős ellenállni a betegségnek.** Az Úr különböző szempontok szerint tárta elém a kérdést. Nem ismerjük fel a húsevés támasztotta **erkölcstelen hajlamot.** Ha felismernénk, nem hallanánk több **érvet és ürügyet** a holt állatok iránti étvágy bűnös kielégítése mellett. **Bőven találhatunk egészséges ételleket, hogy kielégítsük éhségünket anélkül, hogy kimúlt testeket hoznánk asztalunkra.**» (Spalding and Magan Collection, 47.2)

„Csak néhány olyan állat van, mely nem beteg. **Soknak okoznak szenvedést** a fény, a tiszta levegő és az egészséges ételek megvonásával. Amikor hizlalják őket, gyakran istállóba vannak zárva, ahol nincs lehetőségük a mozgásra és a szabad áramlású levegő élvezetére. Szegény állatoknak az istállók szennyének mérgező levegőjét kell szívniuk. Ilyen tisztátalanságok belégzése mellett tüdejük nem marad sokáig egészséges. Betegség támadja meg a májat, és az állat teljes szerveze-

te legyengül. Levágják és elkészítik őket a piacra. Az emberek gyakran fogyasztanak ilyen mérgező húsételt. Sok betegségnek ez az oka, de az emberekkel nem lehet elhiteni, hogy az elfogyasztott húsétel mérgezte meg a vérüket és okozta szenvedésüket. **Sokan halnak meg olyan betegségben, melyet kizárólag húsevés okozott, de úgy látszik, hogy a világ ebből nem akar tanulni.**” (Szemelvények, 1. köt., 418. o.)

Mit tanácsol Ellen White a Földünk végidejében élőknél az életmód, a táplálkozás tekintetében?

„Isten megpróbál minket lépésről lépésre visszavezetni eredeti szándékához, mely szerint az ember a Föld természetes termékeiből tartja fenn magát (édeni étrend). (Az utolsó napok eseményei, Vissza az eredeti étrendhez c. fejj., 63. o.)

Az egészségügyi reform, amit láttam, a harmadik angyal üzenetének része, és azzal éppoly szoros kapcsolatban van, mint a kar és a kéz az ember testével.” (Uo., Isten népének egészsége c. fejj., 62. o.)

Tehát a teremtéskor kapott növényi étrend ma is a legjobb egész bolygónk számára. Az, amely az ember egészségét, gyógyítását szolgálja, egyben az állatok és bizonyos mértékben a növény-

világ védelmét is (például, ha az őserdőket nem vágnák ki állattenyésztés céljára). Ha ezt követné az emberiség, kevesebb lenne az éhező, a környezetet is védené, hatással lenne az ember mentális, lelki érzékenységre, és még tovább sorolhatnánk, mi mindenre hat jótékonyan.

Hogyan beszél Jelenések könyve a boldog mennyei beteljesülésről az állatokkal kapcsolatban is?

„Sőt hallám, hogy **minden** teremtmény¹, amely van a mennyben és a földön és a föld alatt és a tengerben, és minden, ami ezekben van, **ezt mondja**: A királyi székben ülőnek és a Bárálynak áldás és tisztesség és dicsőség és hatalom örökkön örökké.” (Jel 5,13)

Az újjáteremtett földön végül megvalósulhat majd Isten eredeti szándéka teremtményei életében, az állatok és az ember együtt élhetnek majd zavartalan, békés és boldog életet. „A farkas és bárány **együtt legelnek**, az oroszlán, mint az ökör, szalmát eszik, és a kígyónak por lesz az ő kenyere. **Nem ártnak és nem pusztítanak sehol** szentségemnek hegyén; így szól az Úr.” (Ésa 65,25)

Pintér Éva

1 A King James-féle Biblia-fordítás szerint.

A BIK KIADÓ KÖNYVAJÁNLATA

Ellen G. White

AZ IMA HATALMA

A könyv nyolcvan fejezeten keresztül tárja elénk Ellen Gould White legszebb gondolatait az imádság hatalmáról. Lépésről lépésre segít egyre jobban megismerni, megérteni és megélni a mindenható Isten és a szükségben lévő ember kapcsolatában rejlő átalakító, életet formáló hatalmat.

(336 oldal, puha kötés, BIK Kiadó)

Ára: 2500 Ft

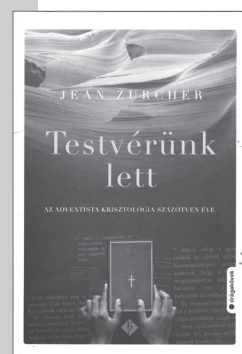
Jean Zurcher

TESTVÉRÜNK LETT

Az adventista krisztológia százötven éve, a Krisztus testlételeéről szóló adventista tanítás történetét vizsgálva Jean Zurcher annak eredetét vizsgálja, hogy tisztázza: mi volt ebben a kérdésben a kiindulópont, s ezt hogyan váltotta fel egyre inkább a homály és a zűrzavar. A könyv a Biblia segítségével hívásával mutatja az utat, hogy ráatalálhassunk arra az „arany kötéltre, amely lelkünket Krisztushoz, általa pedig Istenhez köti” (Ellen G. White).

(255 oldal, keménytáblás, Hetedik Kiadó)

Ára: 4500 Ft

Szép Ernő

A LEGNAGYOBB KINCS

A Szép Ernő írása nyomán 6-12 éves gyermekek részére született kiadvány számukra is érthetően, egy kisfiú története alapján járja körül a kérdést: Mi a legnagyobb kincs? Szeretettel ajánljuk minden családnak, ahol hasonló korú gyermekek vannak, de azoknak is, akik gyermekekkel foglalkoznak.

A művet Vankó Zsuzsa dolgozta át, látta el kérdésekkel, magyarázatokkal.

(48 oldal, keménytáblás, Spalding Alapítvány-BIK Kiadó)

Ára: 2500 Ft

Ron Duffield

A KÉSEI ESŐ VISSZATÉRÉSE

A H. N. adventista egyház történetének legvitatottabb időszaka az 1888-as minneapolis-i generálkonferencia és az a köré szerveződő események. Értelmezések feszülnek egymásnak arról, hogy mit – és mit nem – foglalt magában az ekkor és az azt követő években elhangzott üzenet. Ron Duffield gazdagon dokumentált munkájában a teológus és az oknyomozó történész szívósságával deríti fel a cselekmények szálait, helyezi egymás mellé a kirkós darabjait.

(365 oldal, keménytáblás, Hetedik Kiadó)

Ára: 4300 Ft

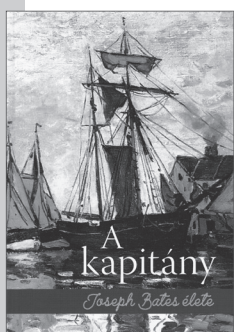
Joseph Bates–James White

A KAPITÁNY

Joseph Bates halálának 150. évfordulóján szeretettel ajánljuk a Jézus Krisztus visszajövetelét várók egyik úttörőjének életéről, viszontagságairól, útkereséséről és hitbeli tapasztalatairól szóló könyvet.

(384 oldal, színes, keménytáblás, BIK Könyvkiadó)

Ára: 4500 Ft

A kötetek megrendelhetők honlapunkon: www.bikkiado.hu

Egyéb elérhetőségeink: megrendeles@bikkiado.hu ■ tel. 06-20/379-6020

„MEGGONDOLÁS ÖRKÖDJÖN FELETTED!”

Ági néni négynapos táborot szervezett ismerős gyermekek számára a Balatonra. Jutka, Pisti édesanyja és Kati, Nóri édesanyja is velük ment. A harmadik napon nagyon kellemes idő volt. Kicsit lengedezett a szél, és a nap sem volt annyira égető. A csapat egy része az árnyékban, egy fa alatt társasjátékozott. Jani és Reni a parton frizbiztek. A kisebbek, Olivér, Hajni és Nóri a part közelében, a vízben labdáztak.

Pisti eközben a vízből nézte a vitorlásokat. Az idő nem kedvezett nekik, nem volt elég erős a szél. Önfelédten játszott a vízben, a víz alá merült, búvárkodott. Lassan a bója felé vette az irányt, meglepetésére ott is leért még a lába, igaz, már csak lábujjhegyen lépkedett. A szél kicsit erősebb lett, és örült, hogy ráfeküdhetett egy-egy hullámra. Egyre beljebb úszott.

Úszás közben a vitorlásokat nézegette. Elhagyta a bóját, amikor édesanyja a partról figyelmeztette, hogy forduljon vissza. Azonban Pisti már nem hallotta édesanyja hangját, ezért anyukája gyorsan a vízbe szaladt, egészen a bójáig. Eközben Pisti elfáradt, a vitorlások viszont annyira

elterelték a figyelmét, hogy át sem gondolta, mi lesz, ha már nem lesz ereje visszaúszni. Nem vitt magával sem labdát, sem karúszókat.

Amikor édesanyja a bójához ért, hangosan figyelmeztette Pistit, hogy azonnal forduljon vissza. Közben gyorsan gyermeke felé úszott. Pisti észrevette édesanyját, és visszafele vette az irányt. „Gyere a hátamra!” – biztatta édesanyja, amikor már csak néhány méterre volt tőle. Pisti fáradtan karolta át édesanyját, aki a bójáig úszott vele. Eközben Pisti kicsit megpihent, ezért onnan már elengedhette őt az édesanyja.

„Amikor jól érezzük magunkat, előfordul, hogy nem figyelünk testünk jelzéseire – mondta édesanyja. – Észre sem veszed, hogy elfáradsz. Sőt, ha a szél feltámad, és nagy hullámok keletkeznek, akkor az sem elég, ha úszni tudsz” – gondolkodtatta tovább kisleányát. Pisti rájött, hogy tényleg nagyon meggondolatlan volt. Már 12 éves volt, de gyakran előfordult, hogy nem vigyázott magára. Visszaemlékezett arra is, amikor rossz társaságba került figyelmetlensége miatt. Az is nagyon veszélyes volt!

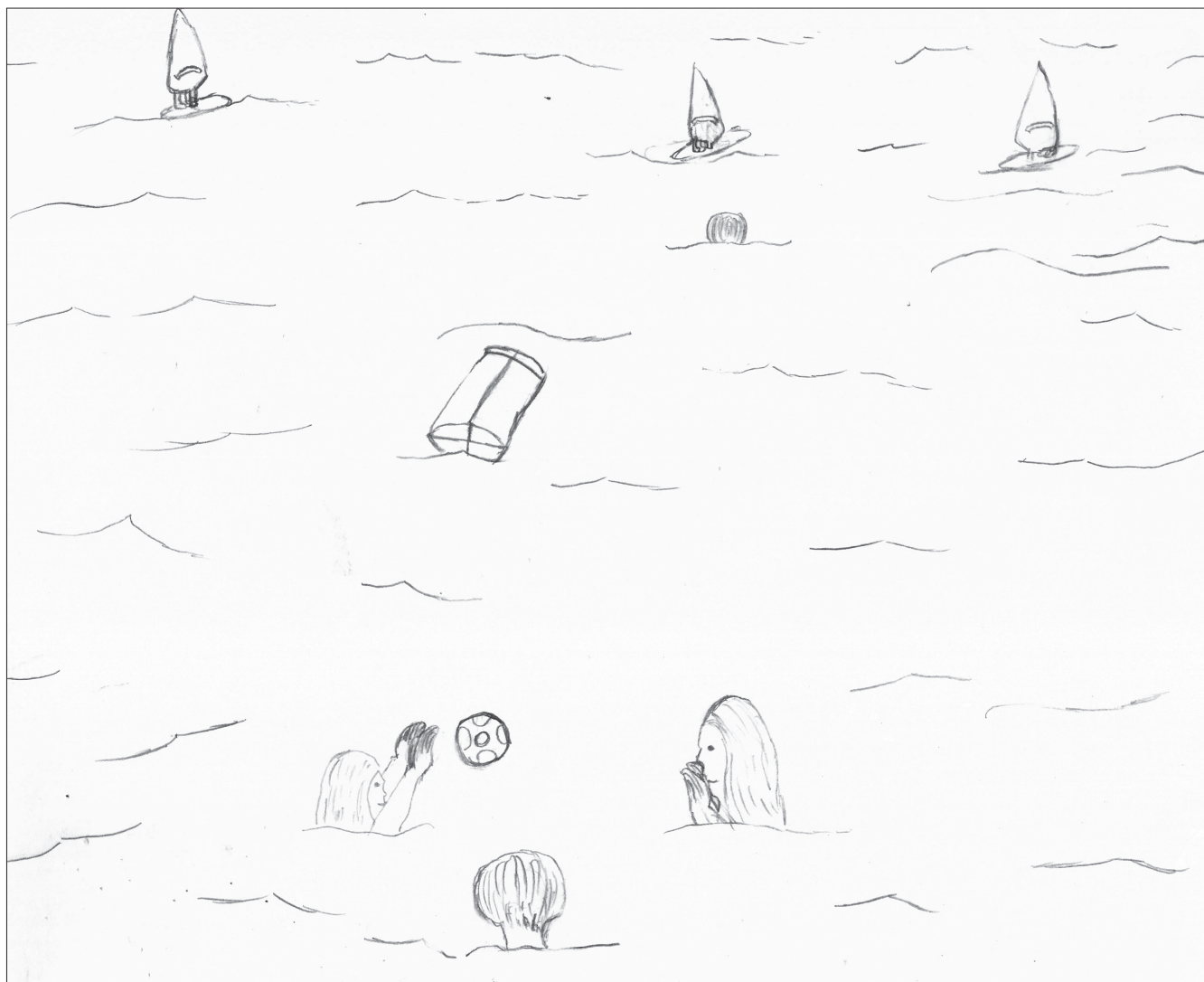
Kikapcsolódásunk idején sokszor át sem gondoljuk, hogy „nem a magunkéi vagyunk”. Nem tehetünk meg mindent, elengedve magunkat. Lelkivilágunkra is, fizikai testünkre is vigyázunk kell! Arra, kivel barátkozunk, ki után megyünk. Kérjük Isten védelmét és segítségét, de van, amit mi is megtehetünk: vigyázhatunk! Úgy is pihenhetünk, kikapcsolódhatunk, hogy közben átgondoljuk: miből mi származhat.

Nyaralások idején mindig jobban elengedjük magunkat. Gondolatainkban, lelkünkben könnyen eltávolodhatunk Istentől. Előfordulhat, hogy fizikailag is veszélybe kerülünk gondatlan-

ságból. Ne feledkezzünk el arról, hogy csakis Teremtőnk oltalma alatt lehetünk biztonságban! Pihenésünk és kikapcsolódásunk idején se feledkezzünk el Róla!

Örüljetez mindannak, ami szép és jó már ebben az életben is, de közben keressétek azt a bölcsességet, ami az egyedüli igaz, élő Istentől származik! Ő adja meg azt a bölcsességet, ami az igaz, egyenes úton tarthat meg benneteket. Így valóssággá válik a Példabeszédek könyvében megfogalmazott ígéret: „Meggondolás őröködik feletted, értelem őríz téged.” (Péld 2,11)

Megléc Mária

Édesanyámra emlékezve:
 Udvarhelyi Lászlóné
 Stibrik Julianna
 (1937–2023)

Édesanyám, Udvarhelyi Lászlóné, leánykori nevén Stibrik Julianna 1937. október 13-án született Borotán, egy Bajától 30 km távolságra lévő faluban. Édesanyja, Margit néni, az én anyai nagymamám, korán egyedül maradt két gyermekével, édesanyámmal és anyukám öccsével, Ferivel, mivel férje az oroszországi frontról, a második világháborúból már soha nem tért haza. Anyukám hét éves volt, amikor édesapját elveszítette. Ebben a helyzetben nagymamámnak, Margit néninek az élete küzdelmes volt. Sokat dolgozott, hogy kis családját egyedül is el tudja tartani. Nyolc évig volt özvegy.

Édesanyámat akkor és később is szeretetteljes, szoros kapcsolat fűzte nagymamájához, Marcella nénihez, aki édesapjának az édesanyja volt. Nyolc év után anyai nagymamám újból férjhez ment. Második férje gyermekével, Jancsival együtt érkezett az újonnan megkötött házasságba. Jancsi azonban sajnos később fiatalon, betegségben meghalt. A szülőknél azután született egy közös lányuk is, Terike, anyukám húga.

Édesanyám fiatalkorában került el otthonról Budapestre, ott vállalt munkát. Körülbelül két évig élt ott. Később megismerkedett egy borotai fiatalemberrel, Lászlóval, jövőbeli édesapámmal, aki nyolc évvel volt idősebb nála. 1956-ban házasodtak össze, majd Bajára költöztek albérletbe, azután pedig egy házrész béreltek. Én egyetlen gyermekükként születtem meg, két évvel házasságkötésük után. Szüleimnek anyagilag szinte a nulláról kellett kezdeniük, de türelmes spórolás után tizenegy év múlva a kis, egyszobás házrészből egy saját családi házba költözhetek velem együtt, melynek a felépítésén saját kezükkel is munkálkodtak.

Anyukám férjével egy munkahelyen dolgozott évtizedekig, a Kommunális Szolgáltató Vállalatnál, ahol édesapám körzetvezető, édesanyám pedig adminisztrátor volt. Munkáját lelkiismeretesen végezte, az emberi kapcsolatokat jól kezelte.

Édesanyám érzékeny, törekeny alkat volt. Jószívű, halk szavú, bár tudott sokszor határozott is lenni. Sok szép eseményt éltünk meg együtt családjunkban, amelyet nagyrészt meleg, bensőséges hangulat jellemezett. Anyukámmal különösen szoros volt a kapcsolat. Az édesapám káros szokásaiból adódó megpróbáltatásokat édesanyám türelmesen viselte, és mindvégig kitartott mellette. Súlyos betegségében hűségesen ápolta, és férje utolsó heteiben szeretetteljes, gyengéd viszony alakult ki közöttük. Engem gondosan, sok-sok törődéssel és szeretettel nevelt, jóra biztatott, mindenben támogatott. Miután 59 éves korában megözvegyült, nehéz időszakon ment keresztül. Én ekkor még Svédországban éltem, de minden tanítási szünetben hazautaztam, hogy együtt lehessenek velem.

Anyukám család- és rokonszerető volt, szívesen ápolta a kapcsolatot a családtagokkal mind-

BÚCSÚZUNK

két ágon. Gyakoriak voltak az összejöveleik, a telefonos vagy levélben történő kapcsolattartásra is gondosan odafigyelt.

Nagyon szerette a rendet, a precizitást, nagy gonddal alakította ki és ápolta környezetét, a bajai házat és kertet, amelyben élt. Kiválóan tudott főzni, hozzáértéssel végezte a háztartási munkákat. Sokszor kellett a szükséges renoválásokkal is foglalkoznia, amelyeket nem volt könnyű egyedül elvégeznie. Sokszor túl sokat is dolgozott, kevés pihenést engedve meg magának, ami gyenge testét megerőltette. Több betegsége is volt, amelyek idős korára súlyosbodtak.

Lelkében fokozatosan alakult ki a vágy a Jóistennel való élő kapcsolat iránt. Az 1980-as évek végén eljárt Reisinger János Biblia-ismereti előadásaira Baján, és örömmel fogadta az ott elhangzott bibliai tanításokat. Tapasztalatait velem is megosztotta, hanganyagok és nyomtatott kiadványok kíséretében. 1991-ben kereszttelkedett meg a Keresztény Advent Közösség zugligeti gyülekezetében, Egervári Oszkár lelkész keresztelte meg őt. Én is körülbelül vele egy időben kereszttelkedtem meg Stockholmban, a Hetednap Adventista Egyházban. Édesanyám komolyan vette a hitét, lelkiismeretesen és nagy érdeklődéssel olvasta, tanulmányozta a Szentírást és az azzal kapcsola-

tos irodalmat. Szívesen osztotta meg másokkal hitbéli ismereteit és tapasztalatait, támogatta a nehézségben élő embereket. A gyülekezeti életben is aktívan részt vett, diakónusvezető volt, és a gyülekezeti bizottságba is bevásztották. Keresztelendőket is készített fel keresztségre. Szolgálatát lelkiismeretesen végezte a bátaszéki gyülekezetben is, még akkor is, amikor megromlott egészségi állapota miatt már nem tudott eljárni oda. Elnyugvása előtt egy-két nappal még bizonyosságot tett hitéről és az evangéliumról azoknak, akik akkor meglátogatták.

Édesanyám 2023. június 29-én reggel 9 óra körül hunyt el a kórházban, valószínűleg szívgyengeségben. Halála hirtelen és váratlanul következett be, nagy fájdalmat okozva ezzel nekem, mivel a körülmények alakulása folytán utolsó óráiban nem tudtam mellette lenni. De hisszük, hogy Istenhez fohászokodva és nála megnyugodva fejezte be földi életét, és részesülhet majd az igazak feltámadásában Jézus Krisztus második eljövetelkor. Gyengeségeit a Jóisten irgalmára bízunk, valamint reménykedünk abban, hogy bűneit elrendezte a mennyei Atyával, Krisztus megbocsátó szeretete és közbenjárása által.

Bízunk abban, hogy majd újra találkozhatunk egymással az örök hazában, ahol nem lesz már sem gyász, sem fájdalom. Jelenések könyve szerint János apostol egy hangot hallott az égből, amely ezt mondta neki: „*Írd meg: boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg mostantól fogva. Bizony, azt mondja a Lélek, mert megnyugszanak fáradozásuktól, és cselekedeteik követik őket.*” (Jel 14,13) A feltámadt Jézus ezekkel a szavakkal ad reménységet a benne hívők számára: „*Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz én bennem, ha meghal is, élni fog.*” (Jn 11,25) Ebben a csodálatos reménységben bízva, és úgy tekintve, hogy ő most alszik az Úrban, „*egyet cselekszem; azokat, amelyek hátam mögött vannak, elfelejtve, azoknak pedig, amelyek előttem vannak, nekik dőlve, célegyenest igyekszem az Istennek a Krisztus Jézusban onnét felülről való elhívása jutalmára.*” (Fil 3,12)

Udvarhelyi Valéria

Pongrácz Róbert igehirdetése Udvarhelyi Lászlóné búcsúztatásakor

Kedves gyászoló család, kedves gyászoló gyülekezet, rokonok, barátok, szomszédok, ismerősök!

Júlia testvérnő életének nagyobb részét a másokért végzett sokrétű szolgálat és munka töltötte ki. Minden munkájához az erőt a Jóistentől kapta, útmutatást pedig a Bibliából merített. Mélto tehát, hogy amikor most búcsút veszünk tőle, mi is abból a forrásból merítsünk, amelyből ő is merített hívő élete során, amíg közöttünk volt és szolgált. Ez a forrás nem más, mint a Biblia, Isten Igéje.

János evangéliumában olvassuk, hogy az Úr Jézus, mielőtt barátját, Lázárt feltámasztotta a halálból, Betániába sietett, Márta házához. Márta testvére volt Lázárnak, és volt még egy lánytestvérük, akit Máriának hívtak. Jézus beszélgetése Mártával és találkozása Máriával igen figyelemreméltó. Ezúttal csak a Mártával való beszélgetésére fogok rávilágítani. Így olvasom János evangéliumából kivonatolva ezt a részletet:

„Ezután így szólt tanítványaihoz: »Menjünk el ismét Júdeába!« (...) Miután ezt elmondta, így szólt: »Barátunk, Lázár elaludt, de én elmegyek, és felébrezsem.« Erre a tanítványok ezt válaszolták: »Uram, ha alszik, akkor meggyógyul majd.« Jézus azonban Lázár haláláról beszélt, a tanítványok pedig azt hitték, azt mondta, hogy Lázár csak alszik. Jézus ezért nyíltan megmondta nekik: »Lázár meghalt. Örülök, hogy nem voltam ott, azért, hogy ti higgyetek. Most menjünk el hozzá!«” (Jn 11,7.11–15)

Az első szempont, amit érdemes észrevenni, az, hogy Jézus a tanítványainak ezt mondta: „*A mi barátunk elaludt, de elmegyek, hogy felköltsem őt.*” Tanítványai viszont nem értették, hogy ő Lázár haláláról beszél, ezért nyíltan megmondta nekik, hogy Lázár meghalt. De rögtön hozzátette: „*Örülök, hogy nem voltam ott, azért, hogy ti higgyetek.*” Ugyanis azért mondta ezt, mert elhatározta: tanítványai szeme láttára fogja Lázárt feltámasztani a halálból.

Jézus tehát világossá tette, hogy **a halál állapota alvás, amelyből lesz majd feltámadás.** Mint ahogyan az ember este lefekszik, elalszik, és reggel felébred, e hasonlat értelmében lesz a halál alvásából is feltámadás Jézus Krisztus által. Mert a feltámadt Jézus lesz az, aki az elhunytakat életre szólítja, és azok meghallják az ő szavát, és kijönnek a sírból vagy a föld porából, és feltámadnak. Ez azért lehetséges, mert Jézus a feltámadás és az élet. Ő maga az élet. „*Én vagyok az út, az igazság és az élet*” – jelentette ki Önmagáról (Jn 14,6). Aki maga az élet, az azt szólít elő a halálból, akit csak akar, mivel Ő már legyőzte a halált, többé nem hal meg. És azért is, mivel megígérte az Őbenne hívőknek, hogy nekik is örök életet fog adni.

Ehhez kapcsolódik az a párbeszéd, ami Jézus és Márta között zajlott le. Márta az evangélium szerint Jézus elé ment – mint a ház asszonya, kiment Jézus elé, és úgy fogadta Őt. Márta nemcsak tudta, hogy Jézus csodákat tett és betegeket gyógyított, hanem hitt is benne. Meg is mondta Jézusnak: „*Uram (...), ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem.*” (Jn 11,21) Márta hitt abban, hogy Jézus olyan szoros kapcsolatban van a mennyei Atyával, mint aki az Isten egyszülött Fia, és hogy ennek következtében Jézus számára és az Atya számára semmi sem lehetetlen, hiszen rögtön hozzátette a következőt: „*De most is tudom, hogy bármit kérsz az Istentől, megadja neked.*” (22. vers)

Márta valószínűleg nem hitt abban, hogy az a Jézus, akivel ott éppen szemben állt, képes a testvérét feltámasztani a halálból, hogy Jézus imájára ez megtörténhet. Vagy nem hitt benne, vagy nem merte kérni Jézustól. Ezt onnan tudjuk, hogy Jézus így szólt neki: „*Feltámad a te testvéred.*” (23. vers) Erre Márta így válaszolt: „*Tudom, hogy feltámad (...), majd a feltámadáskor, az utolsó napon.*” (24. vers) Ebből tudhatjuk, hogy Márta Lázár feltámasztását nem azonnalira értette.

Jézus azonban Önmagára irányította a figyelmet, és ugyanígy a mi figyelmünket is Önmagára irányítja, s arra, amit kijelentett. **Ő a mi egyetlen reménységünk, és az Ő szavai adnak erőt nekünk a gyász óráiban.** Mert Jézus ezt mondta: „*Én vagyok a feltámadás és az élet: aki hisz én bennem, ha meghal is, élni fog; és a ki csak él, és hisz én bennem, soha meg nem hal.*” (Jn 11,25–26) Ez azt jelenti, hogy fel fog támadni, nem marad a föld porában, mivel Krisztus előhívja őt személyisége azonosságában, megdicsőült testben; olyan testben, amely hasonlítani fog Jézus feltámadás utáni megdicsőült testéhez, amely már nincs alávetve a bűn és a halál törvényének. Ebből megérthetjük, hogy a halálból az örök életre való feltámadás tulajdonképpen újjáteremtést jelent, ami a Teremtő Isten számára természetes, és nem nehéz. Sok ember számára ez alig elképzelhető, de nem azoknak, akik hisznek Jézusban!

A Biblia szerint az igazak, a Krisztusban hívők feltámadása akkor történik meg, amikor Jézus hamarosan eljön az ég felhőin nagy hatalommal és dicsóséggel.

Júlia testvérnő is ebben hitt, és élete utolsó évtizedei során erre a nagy találkozásra készült. Mi valamennyien reménykedünk abban, hogy élete utolsó óráiban ő is készen állt arra, hogy az Ő Megváltójával, Jézussal a feltámadásakor majd találkozhasson. És bízunk abban, hogy örömteli lesz számára ez a Krisztussal való találkozás.

Jézus így folytatta Mártával való beszélgetését: „*És aki él, és hisz énbennem, az nem hal meg soha [aióna*]. Hiszed-e ezt?*” Márta így felelt: „*Igen, Uram, én hiszem, hogy te vagy a Krisztus, az Isten Fia, akinek el kell jönnie a világba.*” (Jn 11,26–27)

*A görög *aióna* szó azt is jelenti, hogy örökre, de azt is, hogy soha. Amennyiben a görög *aiónát* úgy fordítjuk, hogy „*aki hisz énbennem, nem hal meg örökre*”, akkor az azt jelenti, hogy a halál alvása nem tart örökké, mert lesz belőle Jézus által feltámadás az örök életre. Ez a helyes, pontosított fordítás, és például a Szent István Társulat által kiadott Biblia-fordításban is így szerepel ez

a mondat. Amennyiben viszont az *aiónát* úgy fordítjuk, ahogyan a Károli-fordítású Bibliában található, hogy „*nem hal meg soha*” (tehát az „*örökre*” helyett „*soha*”), az nem azt jelenti, hogy soha nem hal meg, hanem azt, hogy aki hisz Jézusban, az nem esik kárhozható ítélet alá, **hanem a Jézusba vetett hit által már átment a halálból az életbe.** Jézus erről beszélt az evangélium másik szakaszában (Jn 5,24).

Így világítja meg az egyik igei kijelentés a másikat. Jézus egyik kijelentése így lesz érthető egy másik kijelentés által. Hogy aki hisz benne, az nem hal meg soha, azaz, a hit által és a hívőknek ígért Szentlélek által átment a lelkében a halálból az életre, és biztos reménysége lehet abban, hogy Jézus őt is szólítani fogja az igazak feltámadásakor, és így elnyeri majd az örök életet.

Tehát, aki hisz Jézusban, annak biztos reménysége lehet afelől, hogy ő Krisztushoz tartozik, és Jézus őhozzá. És az örök életre való feltámadás ígérete őrá is vonatkozik, mert Jézus ezt megígérte azoknak, akik hisznek benne. Mivel Krisztus szava igazság, és teljesen megbízhatunk az Ő ígéreteiben, és mivel feltámadása után a mennyei Atyától minden hatalmat megkapott a mennyben és a földön, és mivel annyira szeretett minket, hogy az életét adta értünk, ezért biztosak lehetünk abban, hogy amit mond és ígér nekünk, azt teljesíteni is fogja. Azért teljesíti, mert a szava igazság, és azért is tudja teljesíteni, mert minden hatalmat megkapott hozzá, és azért is beteljesíti, mert kimondhatatlanul szeret minket.

Jézus előbbi szavai után Márta megvallotta Neki, hogy ő hisz benne, ugyanis ezt mondta: „*Hiszem, hogy te vagy a Krisztus [Te vagy a megígért Messiás, az Isten Lelke által felkent Szabadító], az Istennek Fia, aki a világra jön.*” (Jn 11,27)

Mi hisszük-e, hogy Jézus az Isten Fia, aki azért jött el először ebbe a világba, hogy minket életével és helyettes áldozati halálával megváltson és üdvözítsen? **Hiszük-e, hogy Jézus másodszor is el fog jönni,** de most már nem kisgyermekként, mint egykor Betlehemben, hanem angyalainak

kíséretében, nagy hatalommal és dicsőséggel, és igazságot fog szolgáltatni a benne hívők javára? Az igazakat feltámasztja a halálból, és az akkor élő, megszentelődött hívők testét a saját megdicsőült testéhez hasonlóvá változtatja, és elviszi mindnyájukat a mennybe, a szerető, jó Atyához, ahol már helyet készített számukra. Én erről meg vagyok győződve a Biblia kijelentései alapján, és teljes szívemből hiszek ebben.

Jézus ezt ígérte az Ő tanítványainak, és minden őszintén benne hívőnek: „*Ne nyugtalanodjék a ti szívetek: higgyetek Istenben, és higgyetek énbenem. Az én Atyám házában sok hajlék van; ha nem így volna, vajon mondtam volna-e nektek, hogy elme-*

gyek helyet készíteni a számotokra? És ha majd elmentem, és helyet készítettem nektek, ismét eljövök, és magam mellé veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ott legyetek ti is.” (Jn 14,1–3)

Júlia testvérnő is ebben hitt, erre tette fel az élete nagyobb részét, ebben a hitben munkálkodott és szolgált otthon a családban, egykor a munkahelyén és a gyülekezetben, erről a hitéről tett tanúbizonyságot még élete utolsó napjaiban is azoknak, akik őt a betegágyánál meglátogatták.

Bízunk benne, hogy az a Jézus, aki az életet adta érte a Golgotán, és aki hűséges társa volt élete során, irgalmas lesz hozzá, és részesíteni fogja őt is az igazak feltámasztásában és az örök életben.

Fartely Györgyné Thurzó Györgyi (1927–2023)

Édesanyám 1927-ben született egy nagy múltú, katolikus, főnemesi családba. Kisasszonyként látta meg a napvilágot, mint Nossiczi Thurzó Evelin Györgyike Mária Leóna. Ehhez mértelen nevelték, így tanult franciául, zongorázni, énekelni, ahogy egy főnemesi leányhoz illett.

Édesapja gyermekkorában meghalt, így édesanyja betegsége miatt apja testvére nevelte tovább, nővérével együtt. Nekik nem volt gyermekük, így sajátjukként nevelték a lányokat.

Később a Szent Lujza-rend bentlakásos leánynevelő iskolájában tanult. Az ott tapasztaltak hatására úgy gondolta, ő is tanítani szeretne. Beiratkozott a nagyváradi tanítónőképzőbe. Két évet végzett el, amikor az élet közbeszólt. A világháború miatt nem tanulhatott tovább.

A háború sújtotta évek után más rendszer jött. Vagyonek Kobzás, kitelepítés, el kellett felejtetni a régi életet. Édesanyám – alkalmazkodva az új világhoz – szakiskolába ment, iparstatisztikus lett, és irodában dolgozott.

Férjhez ment egy katonatiszthez, majd öt gyermekkel megözvegyült. Ekkor ismerte meg az édesapámat, aki feleségül vette. Ezután én is megszülettem. Negyvenhárom évet éltek együtt, mikor édesapám meghalt. Ezután hozzánk költözött, és a hátralevő tizenöt évét velünk élte le békességben, szeretetben.

BÚCSÚZUNK

A kis Ervika 6 hónapos korában

Resbaur
Hírad. KÖZSÉNY ÁBR. SZÉ.

Bp. 1928 VI-1.

Még élt édesapám, amikor egy törökkoppányi nyaralásnál megismerkedtünk az adventista gyülekezettel. Édesanyámat rögtön megragadta az Ige és a szeretetteljes környezet. Megkeresztelkedett, és csatlakozott a testvérekhez. Ettől fogva részt vett a gyülekezet életében, a nyári táborokban, többször fogadták a testvéreket otthonukban.

Édesapám halála után megroggyant az egészsége. Súlyos stroke-ot kapott, majd pár év múlva egy súlyos szélütés érte.

Eljárni már nem tudott a gyülekezetbe, de rendszeresen látogatták a testvérek. Mindig nagyon készült ezekre az alkalmakra, és nagyon várta az újságokat, könyveket, szombatiskolai anyagokat. El nem mulasztotta volna, hogy nap mint nap imádkozzon a gyülekezet tagjaiért, és azok családjáért. Fiatalkorában a sok megpróbál-

tatás hatására elfordult Istentől, de a Biblia mélyebb megismerésének hatására hite megszilárdult. Sokat segített ebben a gyülekezet, a szerető testvéri közösség. Nem csak ő, de mi, családtagok is nagy szeretetet, én pedig hittanárként sok tanácsot is kaptam a gyülekezeti testvérektől.

Egy májusi vasárnap délelőtt nem érezte jól magát, és fáradtságra panaszkodott. Kértem, pihenjen le. Már nem tudtuk felébreszteni. Isten megengedte, hogy úgy haljon meg, ahogy mindig is szeretett volna. Csendben, nyugodtan, családjá körében, álmában érte a halál.

Égész életében igyekezett másoknak segíteni, másoknak szolgálni, mindig a szeretet jegyében tevékenykedni, hűen Pál apostol szavaihoz: „A szeretet soha el nem fogy.” (1Kor 13,8)

Gyászolja hat gyermeke, tizenkét unokája, tizennyolc dédunokája, két ükunokája és számtalan unokatestvére, rokona, hittestvére, barátja.

Lánya: Tóth Györgyi

Kürtszó – Negyedévenkénti gyülekezeti folyóirat

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja a Bibliaiskolák Közössége
Felelős kiadó: a Keresztény Advent Közösség elnöke, valamint a Bibliaiskolák Közössége elnöke

Szerkesztőbizottság: Buda Júlia, Fodor Albert, Udvarhelyi Valéria, Vankó Zsuzsa

Elérhetőségeink: www.kerak.hu/dokumentumtar; e-mail: kurtszo@kurtszo.hu

A kiadó elérhetőségei: 1181 Budapest, Reviczky Gy. u. 46.

Tel. 06-1/267-3947, 06-20/379-6020; www.bikkiado.hu; e-mail: info@bikkiado.hu

ISSN 2732-0499

